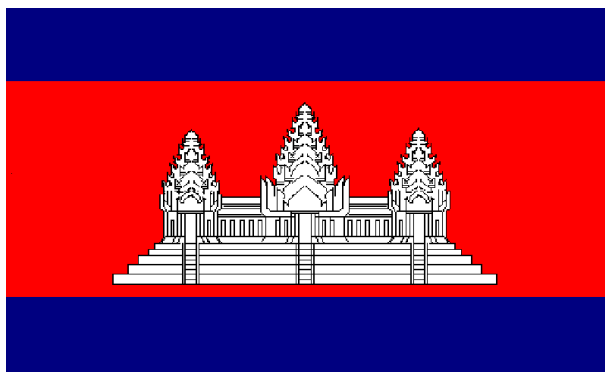

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះបរមនរោត្តម

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងគោលដៅជីកូ
ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣

រាជធានីភ្នំពេញ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩

មាតិកា

អារម្ភកថា

សេចក្តីសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល លេខ ០៣ សសរ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៩ លើយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣

- I. សេចក្តីផ្តើម 1
- II. បរិការណ៍នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍..... 2
  - សមិទ្ធផល 6
  - បញ្ហាប្រឈម..... 6
  - កាលានុវត្តភាព..... 6
- III. គោលដៅចម្បង, ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ និងក្របខណ្ឌទូទៅ..... 7
- IV. គោលការណ៍, យន្តការ, ឧបករណ៍ និងការរៀបចំស្ថាប័នសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងត្រួតពិនិត្យ..... 10
  - ក- គោលការណ៍..... 10
  - ខ- យន្តការ និងឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងត្រួតពិនិត្យ..... 11
    - ១- ការបញ្ជូនហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក្នុងថវិការដ្ឋ..... 11
    - ២- កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគីជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍..... 12
    - ៣- ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ..... 12
    - ៤- កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ពហុភាគីនៅកម្រិតវិស័យ..... 14
    - ៥- កិច្ចពិគ្រោះយោបល់រវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល..... 14
    - ៦- កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ភាពជាដៃគូនៅថ្នាក់រាជធានី-ខេត្ត..... 15
    - ៧- ការរៀបចំសេចក្តីណែនាំស្តីពីភាពជាដៃគូ និងការអនុវត្ត..... 15
    - ៨- សូចនាករតាមជាន់រួមគ្នា..... 15
    - ៩- របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ..... 16
    - ១០- ប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល..... 16
    - ១១- ភាពជាដៃគូសកលសម្រាប់ប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអង្កេតការប្រែប្រួលក្រុងប៊ូសាន..... 18
    - គ- យន្តការស្ថាប័នសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ..... 18
- V. ភាពជាដៃគូសម្រាប់គាំទ្រទូទៅក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍..... 21
  - ១- ការកសាងភាពជាដៃគូជុំវិញការរៀបចំថវិការដ្ឋ..... 21
  - ២- ការគាំទ្រកម្ពុជារៀបចំខ្លួនឈានទៅចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច 22
  - ៣- ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍..... 25
- VI. សន្និដ្ឋាន..... 26

អារម្ភកថា

ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត និងចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវយុទ្ធសាស្ត្រ ចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី នាថ្ងៃទី៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ។ យុទ្ធសាស្ត្រ ចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ គឺជាឧបករណ៍គោលនយោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលគូសបញ្ជាក់ អំពីរបៀបវារៈគោលនយោបាយសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា សម្រាប់នីតិកាលទី ៦ របស់រដ្ឋសភា ។ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណនេះ នឹងត្រូវអនុវត្តតាមរយៈផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការប្តេជ្ញារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការពង្រឹងភាពជាដៃគូជាមួយអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានទទួលស្គាល់អំពីការរួមចំណែកនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (ក.អ.ក/គ.ជ.ន) ដែលជាស្ថាប័នសម្របសម្រួលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានសម្រេចសមិទ្ធផលសំខាន់ៗជាច្រើន ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ ។ សមិទ្ធផលទាំងនេះ រួមមាន ÷ ការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការរៀនរាល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ, ការលើកកម្ពស់ ប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាពក្នុងការវិភាគ និងប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងការពង្រឹងយន្តការពិគ្រោះ យោបល់កម្រិតគោលនយោបាយ ដើម្បីធានាគុណភាពនៃភាពជាដៃគូជាមួយបណ្តាអង្គពាក់ព័ន្ធ ។ វឌ្ឍនភាពទាំង នេះអាចសម្រេចបាន ដោយសារភាពជាម្ចាស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការដឹកនាំកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍, ភាពជាដៃគូដោយស្មើភាព និងការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងកិច្ចសន្ទនាផ្នែកគោលនយោបាយជាមួយអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ។

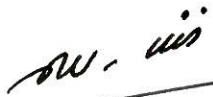
ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ប្រកបដោយជោគជ័យ, យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពី កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីធានាការបន្តអនុវត្ត ដោយផ្អែក លើវឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបានក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៤- ២០១៨ កន្លងមក ។ គោលដៅចម្បងនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩- ២០២៣ គឺការជំរុញស័ក្តិសិទ្ធភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងផ្តោតលើលទ្ធផល ហើយត្រូវធ្វើយតបទៅនឹងបរិការណ៍នៃការ អភិវឌ្ឍកម្ពុជា ។ គោលដៅ, ទិសដៅ, គោលការណ៍, យន្តការ និងឧបករណ៍ដែលបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ បាន ឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការប្រែប្រួលយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃនិម្មាបនកម្មអភិវឌ្ឍន៍សកល និងក្នុងប្រទេស ដោយបានរំលេចការប្តេជ្ញា សកលទៅក្នុងគោលការណ៍ជាតិស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ត្រូវបានរៀបចំក្នុងពេល ដែលអាទិភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍ និងបរិការណ៍របស់កម្ពុជា កំពុងវិវត្តឈានឡើង ។ លើមូលដ្ឋាននេះ ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ នេះត្រូវផ្អែកលើសក្តិកម្ម, បទពិសោធន៍ និងទស្សនវិស័យរបស់អង្គអភិវឌ្ឍន៍នៅតាមបណ្តាវិស័យ ដើម្បីឈានទៅ ឯកភាពលើបណ្តាអាទិភាពដែលត្រូវអនុវត្តនាពេលអនាគត ។ រាជរដ្ឋាភិបាលជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថា ផ្អែកតាមអភិក្រម ដែលបានប្រើប្រាស់សម្រាប់រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនេះ គួបផ្សំជាមួយការរៀបចំក្របខណ្ឌលម្អិតសម្រាប់អនុវត្ត, យុទ្ធសាស្ត្រ

ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដែល សម្រេចអង្គការសហប្រតិបត្តិការ
ហ្វីន សេន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអនុម័តតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល លេខ
០៣ សសរ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ នឹងជួយជំរុញកម្ពុជាឈានទៅសម្រេចបាននូវគោលដៅអាទិភាពក្នុង
កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ដែលមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ។

ថ្ងៃពុធ ១១ កើត ខែបុស្ស ឆ្នាំច សិរីទ្រិស័ក ព.ស២៥៦២
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៩

រដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូអនុនាយករដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកជា
អគ្គលេខាធិការ គ.អ.ក/គ.ជ.ន

ឈ្មោះ ស៊ីម ស៊ីថា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ០៣ សន

សេចក្តីសម្រេច
ស្តីពី

យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យ ប្រើប្រាស់ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០៣/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពី វិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០០៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៦០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការរៀបចំ និងប្រព្រឹត្តទៅ នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
- យោងតាមតម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ

សម្រេច

ប្រការ ១. -

ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដូចមានឯកសារភ្ជាប់នឹងសេចក្តីសម្រេចនេះ សម្រាប់លើកកម្ពស់ស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

ប្រការ ២. -

គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ត្រូវរៀបចំសេចក្តីណែនាំសម្រាប់អនុវត្តយន្តការ និងឧបករណ៍ ដែលមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ដើម្បីស្នើជូន **សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** ពិនិត្យ និងសម្រេច ។

ប្រការ ៣. -

ប្រគល់ភារកិច្ចជូនឯកឧត្តម **ឈឿង យ៉ាណារ៉ា** រដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូអមនាយករដ្ឋមន្ត្រី អគ្គលេខាធិការគណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ដើម្បីសម្របសម្រួល និងតាមដានការអនុវត្ត ហើយត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ និងពាក់កណ្តាលអាណត្តិស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ជូន **សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** ពិនិត្យ និងផ្តល់អនុសាសន៍ ។

ប្រការ ៤. -

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី, រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ, រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ, រដ្ឋមន្ត្រីគ្រប់ក្រសួង និងប្រធានស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, វិស័យឯកជន, អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ព្រមទាំងសាមីខ្លួន ត្រូវអនុវត្តតាមសេចក្តីសម្រេចនេះ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។ ➔

ថ្ងៃសុក្រ ៦ កើត ខែ បុស្ស ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩

កន្លែងទទួល:

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចប្រការ ៤ «ដើម្បីអនុវត្ត»
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ - កាលប្បវត្តិ

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

I- សេចក្តីផ្តើម

ស្ថិតក្នុងបរិការណ៍សុខសន្តិភាព, ស្ថិរភាពនយោបាយ, ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដោយប្រយ័ត្នប្រយែង និង ដើម្បីបន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍកម្ពុជាប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន, រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្ត នូវយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ដែលជាប្រៀបវារៈគោលនយោបាយសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច សម្រាប់នីតិកាលទី ៦ នៃរដ្ឋសភា ក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី ១ របស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី នាថ្ងៃទី៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ។ ផ្អែកលើសក្ខីកម្ម និង បទពិសោធន៍កន្លងមក, យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ដែលជាឧបករណ៍គោលនយោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាព របស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានរំលេចអំពីសមិទ្ធផលដ៏ត្រចះត្រចង់, កំណត់បញ្ហាប្រឈម និងកាលានុវត្តភាពនានា សម្រាប់ កម្ពុជាឈានទៅចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច និងសម្រេចគោលដៅប្រកបដោយមហិច្ឆតា ជាប្រទេស មានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់ នាឆ្នាំ២០៣០ និងប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់ នាឆ្នាំ២០៥០ ។

ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍, ភាពជាដៃគូដោយស្មើភាព និងការគោរពគ្នាទៅវិញ ទៅមកក្នុងកិច្ចសន្ទនាផ្នែកគោលនយោបាយ គឺជាគោលការណ៍ណែនាំគ្រឹះក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើគ្រប់ទិដ្ឋភាព របស់កម្ពុជា ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, វិស័យឯកជន និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល ។ ផ្អែកលើគោលការណ៍ណែនាំគ្រឹះទាំង នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ក្នុងការជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ប្រកបដោយចីរភាព និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្តេជ្ញាបន្តពង្រឹងភាពជាដៃគូ ដើម្បីអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវប្រៀបវារៈគោលនយោបាយ ដែល នឹងត្រូវអនុវត្តតាមរយៈផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ រួមទាំងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយ ចីរភាពកម្ពុជា ។ ក្នុងន័យនេះ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ នឹងចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុង ការប្រែក្លាយការប្តេជ្ញាស្តីពីភាពជាដៃគូ ទៅជាសកម្មភាពជាក់ស្តែង តាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវគោលការណ៍, គោលដៅ, ទិសដៅ និងឧបករណ៍នានា សម្រាប់លើកកម្ពស់ស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ច សហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ត្រូវបានរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បីរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចគោលដៅ អភិវឌ្ឍន៍ ដោយសហការជាមួយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តជាលើកដំបូង នូវយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជា ដៃគូ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ ហើយសម្រេចបានលទ្ធផលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ជាច្រើន ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះគឺជាក្របខណ្ឌគោល នយោបាយ សម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលរៀបចំការហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការជាមធ្យមប្រមាណជាង ១.០០០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ សម្រាប់គាំទ្រយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ យុទ្ធសាស្ត្រ ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូបានកំណត់គោលដៅវាស់វែងមួយចំនួន សម្រាប់អនុវត្តគោលការណ៍ ស្តីពីគណនេយ្យភាពទ្វេទិស ក្នុងទំនាក់ទំនងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ យុទ្ធសាស្ត្របាន កំណត់ឧបករណ៍ និងអភិក្រមមួយចំនួន សម្រាប់ជំរុញកិច្ចសហការរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, អង្គការសង្គម ស៊ីវិល, វិស័យឯកជន និងប្រតិបត្តិករនានាក្នុងក្របខណ្ឌនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្បូង-ត្បូង ។ យុទ្ធសាស្ត្រក៏បានដាក់

ឲ្យអនុវត្តនូវការប្តេជ្ញារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ទីក្រុងប៊ូសានស្តីពីប្រសិទ្ធភាពក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដើម្បីធានាការបន្តអនុវត្ត ដោយផ្អែកលើវឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបានក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ អភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ កន្លងមក ។ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជា ដៃគូនេះ នឹងរួមចំណែកដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម និងក្តាប់ឲ្យបាននូវកាលានុវត្តភាព ដែលមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ ចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ពិសេសក្នុងបរិការណ៍នៃការប្រែប្រួលឆាប់រហ័សនៃនិម្មាបនកម្មសកល និងក្នុងប្រទេស ។ ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនេះបានទទួលធាតុចូលពីលទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេត ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីភាពជាដៃគូសកលសម្រាប់ ស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដែលកម្ពុជាបានចូលរួម និងការវាយតម្លៃសមិទ្ធកម្មនៃការអនុវត្តយន្តការក្រុមការងារ បច្ចេកទេសចម្រុះ ដែលបានអនុវត្តនាពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៨ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ អភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូនេះ ត្រូវបានរៀបចំដោយផ្អែកលើសក្តិកម្ម ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ទន្ទឹមនឹង ការផ្តោតលើលទ្ធផលដែលត្រូវអនុវត្តឲ្យបានសម្រេច ។

ទន្ទឹមនឹងការកើនឡើងខាងលទ្ធភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់កម្ពុជាសម្រាប់ជំរុញការអភិវឌ្ឍជាតិ, ការចូលរួមរបស់ដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍នៅរក្សាតួនាទីសំខាន់ ទាំងប្រភពហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការវិនិយោគ ក៏ដូចជាផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យកម្ពុជាទទួលបាន នូវបច្ចេកវិទ្យា, នវានុវត្តន៍, បណ្តាញការងារ និងដំណោះស្រាយផ្នែកគោលនយោបាយ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់អំពី សារៈសំខាន់នៃការបង្កើនចំណូលក្នុងប្រទេស ដើម្បីបង្ហាញភាពជាម្ចាស់, ការប្តេជ្ញា និងសមត្ថភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការឈានទៅសម្រេចគោលដៅនៃការអភិវឌ្ឍជាតិ ទន្ទឹមនឹងការបន្តធ្វើការងារជាមួយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ។

II. បរិការណ៍នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍

ដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ប្រកបដោយជោគជ័យ, ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រស្តី ពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ត្រូវឆ្លើយតបទៅនឹងបរិការណ៍កម្ពុជា, ជំរាញតំបន់ និងសកលលោក ។ លើសពីនេះ ក៏ត្រូវផ្អែកលើសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបានក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ កន្លង មក ទន្ទឹមនឹងការប្រឹងប្រែងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម និងការទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ពីកាលានុវត្តភាពរបស់កម្ពុជា ។

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានរំលេចសមិទ្ធផលសំខាន់ៗជាច្រើន ដែល ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ នេះ ។ សមិទ្ធផលទាំងនេះរួមមាន ÷ ការរក្សាបានស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងការបន្តរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចលឿនលាយ, ការ ប្តេជ្ញាបន្តអនុវត្តការកែទម្រង់អភិបាលកិច្ច និងការលើកកម្ពស់នីតិវិធី, វឌ្ឍនភាពក្នុងវិស័យសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ពិសេសក្នុង វិស័យអប់រំ និងសុខាភិបាល ក៏ដូចជាការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមាននៃរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច, ការជំរុញឧស្សាហកម្មបរិស្ថាន និង ពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច ។

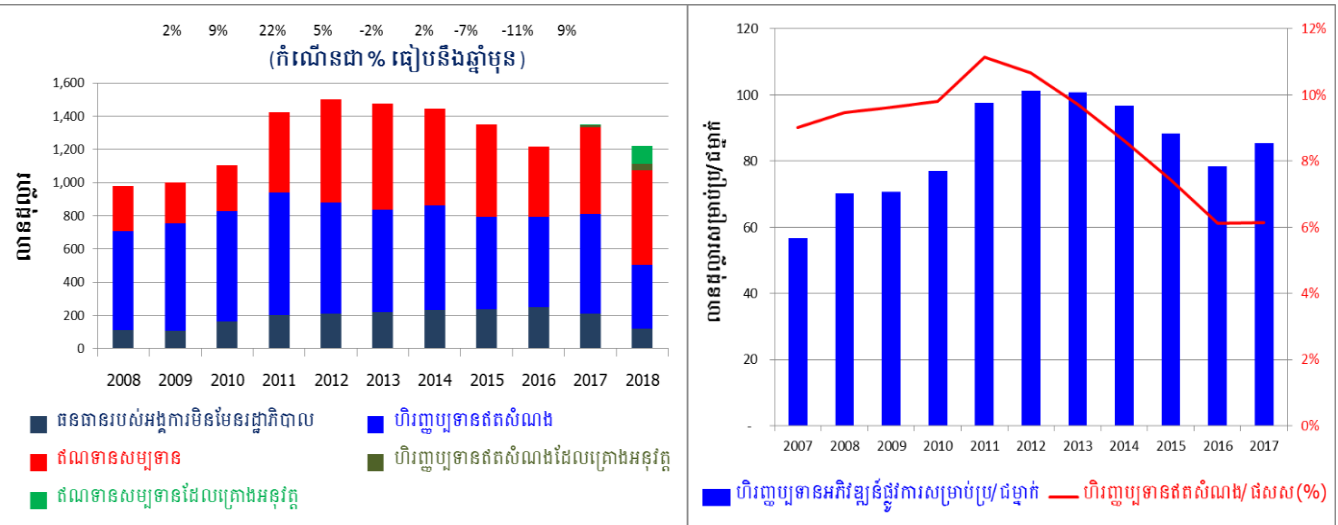
ក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់តួនាទីរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដែលបានរួមចំណែកក្នុង

ការសម្រេចសមិទ្ធផលទាំងនេះ ។ ក្នុងន័យនេះ គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (ក.អ.ក/គ.ជ.ន) បានអនុវត្តការងារយ៉ាងពេញលេញ និងមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំ និងគ្រប់គ្រងធនធានសហប្រតិបត្តិការ ព្រមទាំងសម្របសម្រួលកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកគោលនយោបាយជាមួយនឹងដៃគូទាំងនេះ ។

ក.អ.ក/គ.ជ.ន បានកត់ត្រា និងវិភាគលំហូរហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការប្រចាំឆ្នាំ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកគោលនយោបាយ ។ ទំហំហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការបានធ្លាក់ចុះបន្តិចម្តងៗ បន្ទាប់ពីបានហាក់ឡើងដល់កម្រិតខ្ពស់បំផុត គឺ ១.៥០០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១២ ។ និន្នាការនេះមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងស្ថានភាពទូទៅនៃបណ្តាប្រទេស ដែលស្ថិតក្នុងអន្តរកាលឆ្ពោះទៅសម្រេចថ្នោះប្រទេសមានចំណូលមធ្យម ។ ទន្ទឹមនឹងការកើនឡើងឆាប់រហ័សនៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផ.ស.ស), អនុបាតនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ធៀបនឹង ផ.ស.ស បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹមរង្វង់ ៦% ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ។ ការធ្លាក់ចុះនៃហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងត្រូវបានបំពេញដោយការផ្តល់ឥណទានសម្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទ្វេភាគី និងពហុភាគីសំខាន់ៗ ។ ឥណទានសម្បទានមានទំហំកាន់តែធំឡើងៗ ធៀបនឹងហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង នាពេលអនាគត ក្នុងខណៈដែលកម្ពុជាកំពុងរៀបចំខ្លួនឈានទៅចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ដែលដំណើរការចាកចេញនេះនឹងអាចចាប់ផ្តើមក្នុងឆ្នាំ២០២១ ។

និន្នាការសំខាន់ៗនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ

ប្រភពទិន្នន័យ៖ ប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ ក.អ.ក/គ.ជ.ន

ដោយសារការធ្លាក់ចុះនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើស័ក្តិសិទ្ធិភាព និងលទ្ធផលនៃភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ ក្នុងន័យនេះ ក.អ.ក/គ.ជ.ន បានបន្តតាមដានវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តសូចនាករស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដែលបានឯកភាពក្នុងវេទិកាស្តីពីភាពជាដៃគូសកល ហើយដែលត្រូវបានរំលេចក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ ។ រីឯសក្តិកម្មដែលទទួលបានពីការធ្វើអង្កេតភាពជាដៃគូសកល ឆ្នាំ២០១៨ ក៏ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ។ លទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេតនេះបានរំលេចអំពីតម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការបន្តអនុវត្តការប្តេជ្ញាស្តីពីភាពជាដៃគូ ដែលមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ÷

- ភាពជាម្ចាស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈការអនុវត្តគោលនយោបាយ ដើម្បីពង្រឹងភាពជាដៃគូប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន
- កៀរគរធនធានហិរញ្ញប្បទានពីគ្រប់ប្រភព ដើម្បីសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា
- រក្សា និងពង្រីកកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកគោលនយោបាយជាមួយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់
- រៀបចំខ្លួនឈានទៅចាក់ចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច និង
- ចូលរួមក្នុងយន្តការស្តីពីភាពជាដៃគូ និងស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងកម្រិតតំបន់ និងសកល ។

តារាងខាងក្រោមបង្ហាញថា រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានសម្រេចវឌ្ឍនភាពជាបន្តបន្ទាប់ ក្នុងការអនុវត្តការប្រើប្រាស់ស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ដែលបានឯកភាពក្នុងវេទិកាកំពូល នៅទីក្រុងប៊ូសាន ក្នុងឆ្នាំ ២០១១ ។

សូចនាករស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់ភាពជាដៃគូសកល	២០១៣	២០១៥	២០១៧
១a- ការប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផលជាតិដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	-	៧៥%	៦៤%
១b- ការពង្រឹងក្របខណ្ឌលទ្ធផលជាតិរបស់ប្រទេសជាដៃគូ			៩៣%
២- បរិស្ថានអំណោយផលសម្រាប់សង្គមស៊ីវិល និងស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍	បានអនុវត្ត	បានអនុវត្ត	៥៩%
៣- គុណភាពនៃកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ រវាងរដ្ឋ និងឯកជន	បានអនុវត្ត	បានអនុវត្ត	៥៩%
៤- ការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវព័ត៌មានស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍	បានអនុវត្ត	បានអនុវត្ត	១០០%
៥a- ភាពទស្សន៍ទាយបានប្រចាំឆ្នាំនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ	៨៤%	៨៧%	៩៦%
៥b- ភាពទស្សន៍ទាយបានក្នុងរយៈពេលមធ្យមនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ	៩៨%	៩៥%	៩៣%
៦- ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការកត់ត្រាក្នុងច្បាប់ថវិកា និងអនុម័តដោយរដ្ឋសភា	៧៩%	៧៩%	៨៣%
៧- គណនេយ្យភាពទ្រទិស តាមរយៈការត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន	បានអនុវត្ត	បានអនុវត្ត	បានអនុវត្ត
៨- សមភាពយេនឌ័រ និងការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ស្ត្រី	បានអនុវត្ត	បានអនុវត្ត	មិនបានអនុវត្ត
៩a- គុណភាពនៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (CPIA: ១=ទាប, ៦=ខ្ពស់)	៣, ៥	៣, ៤	-
៩b- ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធជាតិដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	៣២%	៤៩%	៦១%
១០- ហិរញ្ញប្បទានគ្មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌ	៨៥%	៧៩%	-

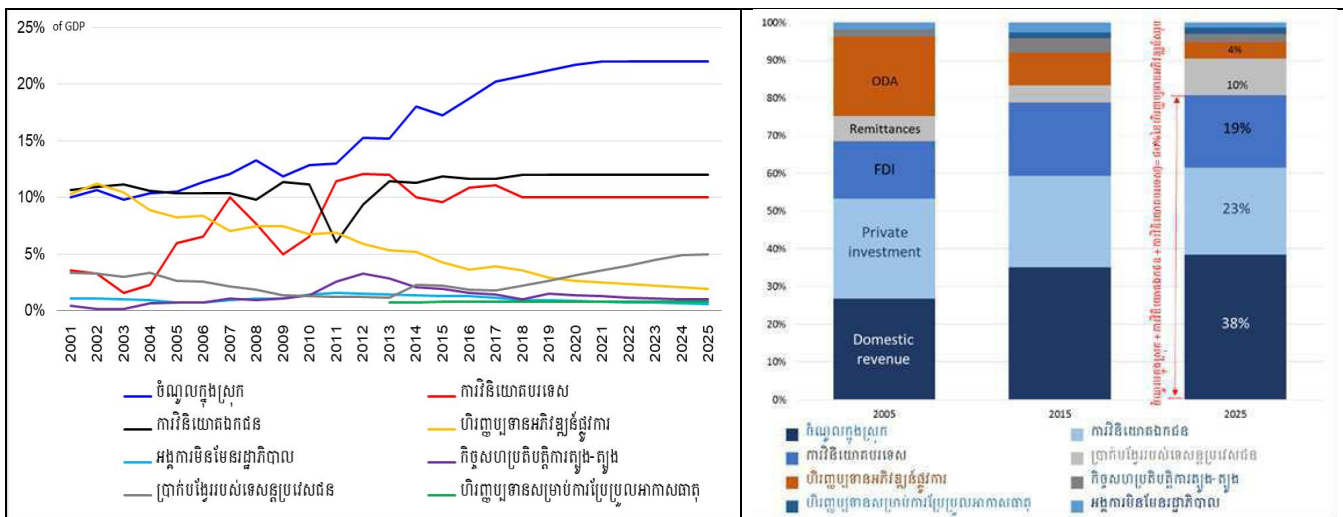
កំណត់សម្គាល់ : - សូចនាករទី៩a និងទី១០ ត្រូវបានវាស់វែងក្នុងកម្រិតសកល
 - សូចនាករទី ៨ (ឆ្នាំ២០១៧) ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រព័ន្ធថវិកាសម្រាប់យេនឌ័រ
 ប្រភពទិន្នន័យ : ការធ្វើអង្កេតនៃដៃគូសកលស្តីពីប្រសិទ្ធភាពនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ

រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចវឌ្ឍនភាពក្នុងការពង្រឹងភាពជាម្ចាស់ និងការអភិវឌ្ឍដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល ។ ជាក់ស្ដែង ក្នុងឆ្នាំ២០១៧, ក្របខណ្ឌលទ្ធផលជាតិត្រូវបានពង្រឹង និងប្រើប្រាស់កាន់តែទូលំទូលាយ ។ ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធជាតិ ពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ បានកើនឡើងពី ៤៩% នាឆ្នាំ២០១៥ ដល់ ៦១% ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ។ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ចំនួន៨៣%ត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ ទន្ទឹមនឹងភាពទស្សន៍ទាយបាននៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានប្រចាំឆ្នាំ បានកើនដល់ ៩៦% ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានជំរុញ និងលើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូប្រកបដោយបរិយាប័ន្នក្នុងការអភិវឌ្ឍ ដោយបន្តផ្ដោតអាទិភាពទៅលើកិច្ចពិភាក្សារវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង

ផ្នែកឯកជន ព្រមទាំងលើកកម្ពស់បរិយាកាសអំណោយផលដើម្បីអង្គការសង្គមស៊ីវិលបានចូលរួមក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ លើសពីនេះ ប្រព័ន្ធទិន្នន័យកម្ពុជាស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ បានពង្រឹង និងលើកកម្ពស់តម្លាភាព តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានជាសាធារណៈ ។ រីឯគណនេយ្យភាពទ្វេទិសត្រូវបានវាស់វែង តាមរយៈការអនុវត្តយន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ និងស្ថិតិវិភាគតាមដានរួមគ្នា ។

បញ្ហាសំខាន់ចំពោះមុខគឺការបង្កើនការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធជាតិ ។ ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ - ដំណាក់កាលទី ៣ ដែលបានផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើការអនុវត្តប្រព័ន្ធថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ត្រូវបានពង្រីកការអនុវត្តនៅគ្រប់ក្រសួងនិងស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តកាន់តែច្រើន នូវទិសដៅ និងស្ថិតិវិភាគដែលផ្តោតលើលទ្ធផល ។ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ បានបញ្ជាក់អំពីសារៈសំខាន់នៃថវិកា ដែលជាឧបករណ៍សម្រាប់តម្រឹមធនធានជាមួយអាទិភាពជាតិ ទន្ទឹមនឹងការបង្កើនការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានលទ្ធផល ព្រមទាំងវិភាគធនធាន ។ ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់ ដែលបញ្ចូលហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការទៅក្នុងប្រព័ន្ធថវិការដ្ឋ បានក្លាយជាការងារអាទិភាពរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ក្នុងបណ្តាឆ្នាំខាងមុខ ។

ការព្យាករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០២៥

ប្រភពទិន្នន័យ: ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៃការវាយតម្លៃស្ថានភាពហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៨ របស់ ក.អ.ក/គ.ជ.ន

ផ្អែកតាមសារៈសំខាន់កាន់តែខ្លាំងឡើងៗនៃថវិការដ្ឋក្នុងការអភិវឌ្ឍជាតិ រាជរដ្ឋាភិបាលបាន និងកំពុងបន្តខិតខំកៀរគរចំណូលក្នុងប្រទេស ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ អនុបាតនៃចំណូលក្នុងប្រទេស ធៀបនឹងផ.ស.ស បានកើនពី ១៥,១៥% ក្នុងឆ្នាំ២០១៣ ដល់ ២០,២៤% ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ របាយការណ៍ស្តីពីការវាយតម្លៃស្ថានភាពហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ បានព្យាករណ៍ថា នៅឆ្នាំ២០២៥ ប្រមាណជិត ៤០% នៃហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ មានប្រភពពីចំណូលក្នុងប្រទេស ។ នេះបញ្ជាក់ច្បាស់ថា ដំណាក់កាលបន្ទាប់នៃការអភិវឌ្ឍដើម្បីសម្រេចចក្ខុវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ នឹងត្រូវផ្អែកកាន់តែខ្លាំងឡើងៗទៅលើធនធានអភិវឌ្ឍន៍ផ្ទាល់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ប្រភពហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់មួយទៀត គឺធនធានរបស់វិស័យឯកជន ។ វិស័យឯកជន គឺជា

ក្បាលម៉ាស៊ីននៃកំណើន ក្នុងមួយទសវត្សរ៍កន្លងមក ដែលបានរួមចំណែកធនធានប្រមាណ ២២,៧០% ធៀបនឹង ផ.ស.ស ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ក្នុងនោះការវិនិយោគឯកជនក្នុងស្រុក មានប្រមាណ ១១,៨០% និងការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស មានប្រមាណ ១១% ធៀបនឹង ផ.ស.ស ។

ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, ការសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយមហិច្ឆតារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេស គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ទាមទារការកៀរគរធនធានបន្ថែមពីអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ពាក់ព័ន្ធជាច្រើន ទៀត ។ របាយការណ៍ស្តីពីការវាយតម្លៃស្ថានភាពហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍បានបង្ហាញបន្ថែមថា កម្ពុជានៅ មានសក្តានុពលជាច្រើន សម្រាប់កៀរគរធនធានពីប្រភពដទៃ និងសម្របសម្រួលធនធានទាំងនេះ រួមទាំងធនធាន ពីវិស័យឯកជន និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រូវ-ត្រូវ ផងដែរ ។

សមិទ្ធផល, បញ្ហាប្រឈម និងកាលានុវត្តភាពនានាដែលមានលក្ខណៈសមស្របទៅនឹងដំណាក់កាលបន្ទាប់នៃ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ មានដូចខាងក្រោម ៖

សមិទ្ធផល

- រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុវត្តការប្តេជ្ញាស្តីពីភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈ ការសម្រេចបានលទ្ធផលជាក់ស្តែង ស្របតាមខ្លឹមសារនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៣ និង ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។
- ប្រព័ន្ធ និងសមត្ថភាពស្ថាប័ន បានពង្រឹងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកៀរគរ និងការ គ្រប់គ្រងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។

បញ្ហាប្រឈម

- ភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវឆ្លើយតបទៅនឹងកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការធ្វើទំនើបកម្ម សេដ្ឋកិច្ច ឆ្ពោះទៅអនុវត្តម៉ូដែលសេដ្ឋកិច្ចដែលផ្តោតលើកំណើនប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងទូលំទូលាយ ។
- ភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងការកៀរគរធនធានថ្មី សម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយ ចីរភាពកម្ពុជា ទន្ទឹមនឹងការរៀបចំខ្លួនឈានទៅចាក់ចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ក្នុងពេលដែល ទំហំហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការបានធ្លាក់ចុះ ។

កាលានុវត្តភាព

- ការអភិវឌ្ឍកម្រិតខ្ពស់, ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈល្អប្រសើរ និងការកែទម្រង់វិស័យសាធារណៈប្រកប ដោយប្រសិទ្ធភាព គឺជាមូលដ្ឋានចាំបាច់សម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលបន្តដឹកនាំភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។
- ការប្តេជ្ញាអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា និងភាពជាដៃគូទីក្រុងប្យូសាស បានបំពេញបន្ថែម ឱ្យក្របខណ្ឌអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងជាយន្តការសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលពង្រឹងភាពជាដៃគូឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។

ស្ថានភាពទូទៅនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាមានលក្ខណៈអំណោយផល ។ លើមូលដ្ឋាននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលប្តេជ្ញាបន្ត ដឹកនាំ និងពង្រឹងភាពជាដៃគូពហុភាគី ដែលអាចបង្កើនកាលានុវត្តភាពសម្រាប់កៀរគរធនធាន ទន្ទឹមនឹងការអនុវត្តការកែ ទម្រង់នានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីលើកកម្ពស់លទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់អំពីការបន្តធ្លាក់

ចុះនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ប៉ុន្តែ រាជរដ្ឋាភិបាលមានលទ្ធភាពពេញលេញក្នុងការរៀបចំធនធានផ្ទាល់ ទន្ទឹមនឹង បន្តដឹកនាំអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀត ក្នុងយន្តការនៃភាពជាដៃគូថ្មី ។ លើមូលដ្ឋាននេះ គួរនាំទីនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហ- ប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ គឺការគ្រប់គ្រងភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់ប្រើប្រាស់ឱ្យអស់នូវសក្តានុពល នៃភាពជាដៃគូទាំងនេះ ។

III. គោលដៅចម្បង, ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ និងក្របខណ្ឌលទ្ធផល

ដើម្បីតម្រឹមជាមួយនឹងចក្ខុវិស័យ និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ បានកំណត់គោលដៅចម្បងចំនួន ១ និងទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រចំនួន ៣ ។ ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុង យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ ស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ស្របតាមបរិការណ៍កម្ពុជា ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ ក្នុងន័យនេះ គោលបំណងសំខាន់នៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺការរៀបចំ និងគ្រប់គ្រងហិរញ្ញប្បទានពីគ្រប់ប្រភពទាំងអស់ ដើម្បី៖ ក) មាន ធនធានច្រើនសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ, ខ) តម្រឹមធនធានជាមួយនឹងអាទិភាពអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និង គ) សម្រេចបានលទ្ធផល ល្អប្រសើរ ។

ស្របតាមអាទិភាពដែលមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, ដើម្បីអនុវត្ត ដោយជោគជ័យនូវយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ទិសដៅ, ចំណុចដៅ និងសូចនាករច្បាស់លាស់ ។ ដោយមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងការកែទម្រង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេស ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, យុទ្ធសាស្ត្រនេះបានប្រើប្រាស់អភិក្រមព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម តាមរយៈ ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវសូចនាករដែលអាចវាស់វែងបាន ។ ក្នុងន័យនេះ យុទ្ធសាស្ត្របានកំណត់ក្របខណ្ឌលទ្ធផល ផ្ទាល់ខ្លួន ដោយផ្អែកលើ៖ ក) គោលដៅនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤, ខ) ក្របខណ្ឌតាមដាននៃ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា និង គ) ការប្តេជ្ញាសកលស្តីពី ស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដែលបានចែងក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទីក្រុងប៊ូសាន ។

ផ្អែកលើគោលដៅចម្បង និងទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រខាងលើ, សូចនាករមួយចំនួនត្រូវបានកំណត់ សម្រាប់ តាមដានជាប្រចាំ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តតាមដានសូចនាករទាំងនេះ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យ កម្ពុជាស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដែលធ្លាប់ទទួលជោគជ័យក្នុងការតាមដានការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ច សហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ ក៏ដូចជាក្នុងការតាមដានការអនុវត្តការប្តេជ្ញាទីក្រុងប៊ូសាន ក្នុងឆ្នាំ២០១៣, ឆ្នាំ២០១៥ និងឆ្នាំ២០១៧ ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នឹងបន្តរាយការណ៍ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ខ្លួន ក្នុង ប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ចំនួន ២ ដងក្នុងមួយឆ្នាំ គឺ៖ លើកទី១ នាត្រីមាសទី១ រៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីផ្តល់តួលេខប៉ាន់ស្មានការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានក្នុងឆ្នាំកន្លងមក និងលើកទី២ នាត្រីមាសទី៣ ដើម្បីបញ្ជាក់ការ បើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានជាក់ស្តែងក្នុងឆ្នាំកន្លងមក និងធ្វើការព្យាករណ៍ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់ ។

គោលដៅបង្ក និងទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ សម្រាប់លើកកម្ពស់ស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

គោលដៅបង្ក៖ កៀរគរ និងគ្រប់គ្រងហិរញ្ញប្បទានអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ដើម្បីប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ សំដៅឈានទៅសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាដែលបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ក៏ដូចជាយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ និងកម្មវិធីកែទម្រង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

<p>ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទី ១ : ភាពជាម្ចាស់ ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកៀរគរ និងគ្រប់គ្រងធនធាន</p>	<p>ការប្តេជ្ញាស្តីពីភាពជាដៃគូសកលត្រូវបានអនុវត្ត ស្របតាមបរិការណ៍ និងអាទិភាពកម្ពុជា ។ ការប្រើប្រាស់ធនធានក្នុង និងក្រៅប្រទេស ត្រូវបំពេញឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមកសម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា និងអាទិភាពតាមវិស័យ និងការកែទម្រង់ ដែលមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។</p>
<p>ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទី ២ : ភាពជាដៃគូ ការគាំទ្រប្រកបដោយសង្គតិភាព និងការសម្របសម្រួល ដើម្បីលើកកម្ពស់ការផ្តល់សេវា និងពង្រឹងប្រព័ន្ធជាតិ</p>	<p>យន្តការភាពជាដៃគូ បានកំណត់ និងប្រើប្រាស់អភិក្រមដែលផ្តោតលើការរៀបចំកម្មវិធីរួមគ្នា, ការសម្របសម្រួលក្នុងការអនុវត្ត និងការពង្រឹងប្រព័ន្ធជាតិ ដែលរួមមានការគាំទ្រការកែទម្រង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃយន្តការភាពជាដៃគូ ជាមួយតួអង្គមិនមែនរដ្ឋ រួមទាំងអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងវិស័យឯកជនផងដែរ ។</p>
<p>ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទី ៣ : លទ្ធផល ប្រព័ន្ធតាមដានវិធាន និងគោលការណ៍ស្តីពីគណនេយ្យភាពទ្វេទិស គឺជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ពង្រឹងភាពជាដៃគូដោយផ្អែកលើសក្តិកម្ម</p>	<p>ភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងធនធាន ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាភាពជាដៃគូ ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផល ។ ក្រោមការដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងស្របតាមការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងការរៀបចំថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម, រចនាសម្ព័ន្ធសម្របសម្រួល និងពិគ្រោះយោបល់ រួមទាំងស្ថាប័នតាមដានរួមគ្នា នឹងផ្តោតទៅលើការកំណត់ចំណុចដៅ, ការតាមដានវឌ្ឍនភាព និងរបាយការណ៍អំពីលទ្ធផល ។</p>

វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តក្របខណ្ឌលទ្ធផល និងស្ថាប័នករ នឹងត្រូវត្រួតពិនិត្យតាមរយៈរបាយការណ៍វាយតម្លៃខាងគុណភាពក្នុងការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, របាយការណ៍ស្តីពីវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តស្ថាប័នករតាមដានរួមគ្នា និងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីអំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ។ ការត្រួតពិនិត្យនេះក៏បានទទួលធាតុចូលបន្ថែមពីកិច្ចប្រជុំនៃបណ្តាញក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ, របាយការណ៍ស្តីពីគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា (រួមទាំងរបាយការណ៍ដោយស្ម័គ្រចិត្តស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ដែលកម្ពុជាគ្រោងរៀបចំក្នុងឆ្នាំ២០១៩) និងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគីរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក៏ដូចជាការត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពតាមវិស័យ ។ ទាំងនេះគឺជាធាតុចូលបន្ថែម សម្រាប់រៀបចំរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ។

សូចនាករសម្រាប់តាមដានសំនុំសិទ្ធិក្នុងកិច្ចអនុវត្តន៍នៃកម្ពុជា

	សូចនាករ	ប្រភពទិន្នន័យ	ស្ថាប័ន
<p>គោលដៅបឋម កៀរគរ និងគ្រប់គ្រងហិរញ្ញប្បទានអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ដើម្បីប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធិភាព និងលទ្ធផលខ្ពស់</p>	<p>ការត្រួតពិនិត្យផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា និងសូចនាករតាមដានរួមគ្នាតាមវិស័យឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ នឹងវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ នៅកម្រិតលទ្ធផល និងធាតុចេញ ក៏ដូចជាវាយតម្លៃអំពីការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។</p>	<p>- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងក្របខណ្ឌគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា - បច្ចុប្បន្នភាពនៃការវាយតម្លៃស្ថានភាពហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ (គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ១៧.៣) - របាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តសូចនាករតាមដានរួមគ្នា (ការផ្សារភ្ជាប់រវាងភាពជាម្ចាស់ និងលទ្ធផល)</p>	<p>- ក្រសួងផែនការ - ក.អ.ក/គ.ជ.នា - ក.អ.ក/គ.ជ.នា</p>
<p>ទិសដៅទី ១- ភាពជាម្ចាស់ ការប្តេជ្ញាស្តីពីភាពជាដៃគូសកល ត្រូវបានអនុវត្តដោយមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងបរិការណ៍ និងអាទិភាពរបស់កម្ពុជា</p>	<p>១ក- ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ (ដុល្លារ និងអនុបាតធៀបនឹង ជ.ស.ស) ១ខ- ការប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផលដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន: ៦៤% និងចំណុចដៅ: ៨០%)</p>	<p>- ប្រព័ន្ធទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ (គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ១៧.២.១) - ប្រព័ន្ធទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ (របាយការណ៍ស្តីពីការធ្វើអង្កេតទីក្រុងប៊ូសាន និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ១៧.១៥.១)</p>	<p>- ក.អ.ក/គ.ជ.នា - ក.អ.ក/គ.ជ.នា - ក្រសួងផែនការ</p>
<p>ទិសដៅទី ២ - ភាពជាដៃគូ ការគាំទ្រប្រកបដោយសង្គតិភាព និងការសម្របសម្រួល ដើម្បីលើកកម្ពស់ការផ្តល់សេវា និងពង្រឹងប្រព័ន្ធជាតិ</p>	<p>២ក- ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន: ៧៦% និងចំណុចដៅ: ៨៥%) ២ខ- ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ (ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន: ៤៤% និងចំណុចដៅ: ៦០%) ២គ- ការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពភាពជាដៃគូរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ (រួមទាំងការវាយតម្លៃពីការគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព)</p>	<p>- ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ (របាយការណ៍ស្តីពីការធ្វើអង្កេតទីក្រុងប៊ូសាន) - របាយការណ៍នៃកិច្ចប្រជុំបណ្តាញក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ - របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ (របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ រួមទាំងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ១៧.៩.១ ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រួតពិនិត្យ- ត្រួតពិនិត្យ)</p>	<p>- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ក.អ.ក/គ.ជ.នា - ក.អ.ក/គ.ជ.នា - ក.អ.ក/គ.ជ.នា</p>
<p>ទិសដៅទី ៣ - លទ្ធផល ប្រព័ន្ធតាមដានវិងមាំ និងគោលការណ៍ស្តីពីគណនេយ្យភាពទ្វេទិស គឺជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ពង្រឹងភាពជាដៃគូដោយផ្អែកលើសក្តិកម្ម</p>	<p>៣ក- ហិរញ្ញប្បទានកត់ត្រាក្នុងថវិកា រដ្ឋ (ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន: ៨៣% និង ចំណុចដៅ: ៩៥%) និងការបើកផ្តល់តាមកាលបរិច្ឆេទគ្រោងទុក (ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន: ៩១% និងចំណុចដៅ: ៩៥%) ៣ខ- កិច្ចប្រជុំបណ្តាញក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះប្រចាំឆ្នាំ និងការវាយតម្លៃរួមគ្នាលើវឌ្ឍនភាពរួមទាំងសូចនាករតាមដានរួមគ្នា</p>	<p>- ថវិការដ្ឋ និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ (របាយការណ៍ស្តីពីការធ្វើអង្កេតទីក្រុងប៊ូសាន) - របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ (របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ) - របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចប្រជុំបណ្តាញក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ (គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ១៧.១៤.១)</p>	<p>- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ក.អ.ក/គ.ជ.នា - ក.អ.ក/គ.ជ.នា - ក.អ.ក/គ.ជ.នា</p>

IV. គោលការណ៍, យន្តការ, ឧបករណ៍ និងការរៀបចំស្ថាប័នសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងត្រួតពិនិត្យ

គោលការណ៍នានាដែលបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ត្រូវបានអនុវត្ត និងរួមចំណែកពង្រឹងភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ វឌ្ឍនភាពទាំងនេះរួមមាន៖ ក) ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងដំណើរការយន្តការភាពជាដៃគូ ស្របតាមការប្រែប្រួលនៃបរិការណ៍អភិវឌ្ឍន៍, ខ) ការទទួលស្គាល់រួមគ្នាអំពីតម្លៃនៃជំនឿទុកចិត្ត និងគណនេយ្យភាពទ្វេទិស និង គ) តម្រូវការក្នុងការពង្រឹងប្រព័ន្ធជាតិ និងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ទន្ទឹមនឹងការផ្ដោតលើលទ្ធផល ។ គោលការណ៍ទាំងនេះគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដើម្បីរៀបចំយន្តការ និងឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ។

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ បានគូសបញ្ជាក់អំពីភាពជោគជ័យនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ ។ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណបានរំលែចំណីការប្រែប្រួលនៃបរិការណ៍អភិវឌ្ឍន៍ ពិសេសសមត្ថភាពហិរញ្ញវត្ថុផ្ទាល់របស់កម្ពុជា សម្រាប់ដឹកនាំកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ បទពិសោធន៍ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូកន្លងមក គួបផ្សំនឹងការប្រែប្រួលបរិការណ៍, បញ្ហាប្រឈម និងកាលានុវត្តភាព បានផ្តល់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំគោលការណ៍, យន្តការ និងឧបករណ៍នៃយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ ២០១៩-២០២៣ ដែលរួមមាន៖

ក- គោលការណ៍

ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤, គោលការណ៍ស្តីពីភាពជាដៃគូ ត្រូវបានរៀបចំ ដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងទិសដៅ/លទ្ធផលទាំងបី ដើម្បីតម្រង់ទិសការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ។ គោលការណ៍ទាំងនេះរួមមានដូចខាងក្រោម៖

១- ភាពជាម្ចាស់

- រាជរដ្ឋាភិបាលប្តេជ្ញាបន្តពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដោយឈរលើគោលការណ៍ភាពជាម្ចាស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីពង្រឹងទំនាក់ទំនងដែលផ្អែកលើការជឿទុកចិត្ត និងការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក តាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវក្របខណ្ឌគ្រប់គ្រងដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល ។
- គោលការណ៍សកលស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ នៅរក្សាភាពសមស្របសម្រាប់បន្តអនុវត្តក្នុងបរិការណ៍កម្ពុជា ហើយការវាយតម្លៃការអនុវត្តគោលការណ៍នេះនឹងត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ។

២- ភាពជាដៃគូ

- រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងដឹកនាំភាពជាដៃគូប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន ជាមួយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ដើម្បីរៀបចំធនធាន និងសម្រេចបានលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ។
- គម្រោងដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវរួមចំណែកជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច

ប្រកបដោយចីរភាព និងសមធម៌ តាមរយៈការបង្កើនសមត្ថភាពផលិត និងការពង្រឹងមូលធនមនុស្ស ។

- ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពនៅតែជាទិសដៅសំខាន់មួយក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។ គំនិតផ្តួចផ្តើម ក្នុងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ត្រូវផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការពង្រឹងប្រព័ន្ធជាតិ តាមរយៈ កម្មវិធីកែទម្រង់ស្នូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

៣- លទ្ធផល

- យន្តការនៃភាពជាដៃគូ និងសម្របសម្រួលគ្រប់កម្រិត ត្រូវបញ្ជាក់អំពីទិសដៅអភិវឌ្ឍន៍ និងកំណត់ក្របខណ្ឌ តាមដាន ហើយត្រូវផ្សារភ្ជាប់នឹងលទ្ធផល ដែលមានចែងក្នុងគោលនយោបាយ និងផែនការជាតិ និងវិស័យ ។
- ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលដៅ អភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា និងយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ, ការរៀបចំថវិកាដ្ឋប្រចាំឆ្នាំត្រូវផ្អែកលើ អភិក្រមព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ។ ដំណើរការរៀបចំថវិកាបែបនេះនឹងតម្រង់ទិសការវិភាជធនធាន, កម្មវិធីនីយកម្ម, កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ និងការតាមដាន ។

ខ- យន្តការ និងឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងត្រួតពិនិត្យ

ការផ្សារភ្ជាប់រវាងទិសដៅ ឬលទ្ធផល និងគោលការណ៍ គឺជាមូលដ្ឋានដើម្បីកំណត់យន្តការ និងឧបករណ៍សម្រាប់ អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូនេះ ។ គោលការណ៍ស្តីពីភាពជាម្ចាស់, ភាពជា ដៃគូ និងលទ្ធផល នឹងតម្រង់ទិសការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ដើម្បីធានាសង្គតិភាពជាមួយនឹងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ- ដំណាក់កាលទី ៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល រួមមាន៖

១- ការបញ្ចូលហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក្នុងថវិកាដ្ឋ

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ បានបញ្ជាក់ច្បាស់ពីតួនាទីសំខាន់នៃថវិកាដ្ឋ ដែលជាឧបករណ៍ គន្លឹះសម្រាប់វិភាជធនធាន និងតាមដានលទ្ធផល ។ ថវិកាកម្មវិធី និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាដែលបានដាក់ឱ្យ អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ២០១៥ គឺជាការផ្លាស់ប្តូរទម្រង់ពីការគ្រប់គ្រងថវិកាតាមខ្ទង់ចំណាយ ទៅជាការគ្រប់គ្រងថវិកាសមិទ្ធកម្ម ដែលនេះគឺជាការអនុវត្តអភិក្រមដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល ។

កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ-ដំណាក់កាលទី ៣ ដែលអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ប្រព័ន្ធ ថវិកា ឆ្នាំ២០១៤-២០២៥ បានកំណត់ទិសដៅសម្រាប់បន្តពង្រឹងការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ ដោយបាន អនុវត្តថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ។ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងការលើកកម្ពស់ស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ច អភិវឌ្ឍន៍ មានសង្គតិភាពជាមួយនឹងយុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកា ដូចខាងក្រោម៖

- យុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកា គឺជាផែនទីចង្អុលផ្លូវ សម្រាប់បញ្ចូលហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ទៅក្នុងក្របខណ្ឌផែនការនីយកម្ម, ថវិកានីយកម្ម និងការត្រួតពិនិត្យ ។
- ក្របខណ្ឌលទ្ធផលត្រូវបានពង្រឹង និងតម្រឹមជាមួយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដោយក្រសួង និងស្ថាប័ន ទាំងអស់ត្រូវរៀបចំថវិកា ឱ្យស្របតាមទិសដៅគោលនយោបាយ, កម្មវិធី និងអនុកម្មវិធី និងសកម្មភាពនានា

សម្រាប់ចរចាជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

- នាឆ្នាំ ២០២១ ថវិកាចរន្ត និងថវិកាមូលធន នឹងត្រូវដាក់បញ្ចូលគ្នា រួមទាំងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ។
- ក្របខណ្ឌថវិកាយៈពេលមធ្យម (រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ) គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ពិភាក្សាហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។

ក្រសួង និងស្ថាប័ននីមួយៗ មានក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្រាប់ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ជាទូទៅ ស្ថិតនៅក្នុងនាយកដ្ឋានថវិកា) ។ ក្រុមការងារនេះមានតួនាទីសម្របសម្រួលកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីបញ្ចូលធនធានសហប្រតិបត្តិការ ទៅក្នុងថវិកាដ្ឋ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏ជាយន្តការពិភាក្សាទូលំទូលាយដើម្បីឲ្យការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានអភិវឌ្ឍន៍អាចឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅ និងវិស័យជាច្រើន ។

២ - កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគីជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍

ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ បានបង្ហាញអំពីនិន្នាការនៃការផ្លាស់ប្តូរទម្រង់ពីកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ពហុភាគី ទៅជាកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគី ។ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគីបានដើរតួនាទីកាន់តែសំខាន់ឡើងៗ ដោយសារយន្តការនេះបានអនុញ្ញាតឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នីមួយៗ ពិភាក្សាលើបញ្ហានានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់អាទិភាព, ការរៀបចំកម្មវិធីនីយកម្ម, ការអនុវត្ត និងលទ្ធផលនៃការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ។

ក្រោមការដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលរបស់ ក.អ.ក/គ.ជ.នា ឬក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ, កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគីបានផ្តល់កាលានុវត្តភាព សម្រាប់ពិនិត្យវឌ្ឍនភាព និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមជាក់ស្តែងក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកត់សម្គាល់ថា ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនពុំទាន់បានប្រើប្រាស់កាលានុវត្តភាពនេះឲ្យអស់លទ្ធភាពនៅឡើយ ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលលើកទឹកចិត្តឲ្យដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់បន្តអនុវត្តយន្តការកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគីនេះ ជាមួយ ក.អ.ក/គ.ជ.នា សម្រាប់ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង និងជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ឥណទានសម្បទាន ។

យន្តការកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគីអាចពិភាក្សាលើបញ្ហានានាផ្នែកគោលនយោបាយ និងកំណត់ទស្សនៈរួមគ្នា ព្រមទាំងឯកភាពលើសកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្ត ដូចជាការជំរុញអនុវត្តការប្តេជ្ញាលើកកម្ពស់ស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ (តារាងស្តីពីសមិទ្ធកម្មរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នីមួយៗក្នុងទំព័រទី១៧) ។ យន្តការនេះក៏អាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ពិនិត្យភាពជាដៃគូ ក្នុងពេលដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានបង្កើនលទ្ធភាពកៀរគរធនធាន ជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន ។ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគី និងការត្រួតពិនិត្យធនធានជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នីមួយៗ គឺជាវិធីសាស្ត្រសមស្របសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលបានយល់កាន់តែស៊ីជម្រៅបន្ថែមទៀត អំពីទស្សនៈ, តម្រូវការ និងកង្វល់របស់ពួកគេ ។

៣- ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះដែលបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ នៅតែជាយន្តការមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងសម្របសម្រួលហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ។ ថ្វីត្បិតយន្តការនេះត្រូវបាន

គាំទ្រដោយ ក.អ.ក/គ.ជ.នា ប៉ុន្តែ កិច្ចដំណើរការរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះនីមួយៗ ត្រូវស្ថិតក្រោមការដឹកនាំ ផ្ទាល់របស់ក្រសួងនិងស្ថាប័នសាមី និងគាំទ្រដោយអ្នកសម្របសម្រួលខាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។ សមត្ថភាពរបស់ក្រុមការងារ បច្ចេកទេសចម្រុះមានការវិវត្តឈានឡើង ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំចុងក្រោយ ដោយផ្អែកលើបរិការណ៍ប្រែប្រួល, សមត្ថភាព និងតម្រូវការរបស់វិស័យនីមួយៗ ។

ដើម្បីវាយតម្លៃសមិទ្ធកម្ម និងស័ក្តិសិទ្ធិភាពរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ក.អ.ក/គ.ជ.នា បានធ្វើអង្កេត លើក្រុមការងារទាំងនេះ ក្នុងត្រីមាសទី ៣ ឆ្នាំ ២០១៨ ។ ក.អ.ក/គ.ជ.នា បានទទួលចម្លើយ ៣០ ពីក្រុមការងារទាំង ១៩ (ចម្លើយមួយចំនួនត្រូវបានបំពេញរួមគ្នាដោយស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, រីឯចម្លើយមួយចំនួនទៀត ជាការបំពេញដាច់ដោយឡែកៗពីគ្នា) ។ លទ្ធផលបង្ហាញថា ៖

- ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះភាគច្រើននៅបន្តសកម្មភាពការងារ ។ ក្រុមការងារដែលមានសមិទ្ធកម្មល្អ បានផ្លាស់ប្តូររបៀបរបបការងារ ស្របតាមការប្រែប្រួលបរិការណ៍, បានដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម និង ក្តាប់ជាប់នូវកាលានុវត្តភាពរបស់វិស័យ ។
- ក្រុមការងារមួយចំនួនបានដំណើរការល្អ (ពិន្ទុ ៣,៨ លើ ៥ ដែលជាង្វាស់សមិទ្ធកម្មខាងបរិមាណ) ។
- ក្រុមការងារដែលទទួលជោគជ័យភាគច្រើន បានរៀបចំបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រជុំទៀងទាត់, ទម្រង់នៃ កិច្ចប្រជុំ, សមាជិកភាព និងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។
- ក្រុមការងារខ្លះត្រូវពិនិត្យឡើងវិញអំពីគោលបំណង និងសមាជិកភាព ដើម្បីឲ្យស្របទៅនឹងអាទិភាពដែល មានរំលេចក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ។
- ក្រុមការងារភាគច្រើនយល់ថា វិស័យឯកជនបានក្លាយជាគូអង្គអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់របស់វិស័យ ប៉ុន្តែអង្គនេះ មិនមានតំណាងពេញលេញរបស់ខ្លួនក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ឡើយ ។
- ក្រុមការងារភាគច្រើនដែលបំពេញការងារអន្តរវិស័យ គឺជាក្រុមការងារដែលបានជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមច្រើន ជាងគេ ពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងការតាមដានអំពីលទ្ធផលការងារ ។

ដើម្បីអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ប្រកបដោយ ជោគជ័យ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ គឺជាយន្តការសំខាន់សម្រាប់ពិគ្រោះយោបល់កម្រិតបច្ចេកទេស និងសម្រាប់ តម្រង់ទិសការធ្វើកម្មវិធីនីយកម្មធនធានរបស់ក្រសួង និងស្ថាប័ន, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ ទោះបី ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះទាំងអស់បានបញ្ជាក់ភាពចាំបាច់ក្នុងការបន្តអនុវត្តសកម្មភាពការងារ ក៏យន្តការនេះត្រូវ ពិនិត្យវិសាលភាពការងារឡើងវិញ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងអាទិភាពអភិវឌ្ឍន៍ ដែលមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ- ដំណាក់កាលទី ៤ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសភាគច្រើនបានលើកឡើង នូវភាពចាំបាច់នៃការចូលរួមរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមខាងសមត្ថភាព និងពង្រឹងការ ផ្តល់សេវាសាធារណៈ ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនៅតែបន្តអនុវត្តភាពទន់ភ្លន់ក្នុងការបង្កើតក្រុមការងារថ្មី ដូចករណី ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះសម្រាប់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលបានបង្កើតក្នុងពេលអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ច

សហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូកន្លងមក ។ បញ្ហាសំខាន់ដែលដកស្រង់ចេញពីលទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេតស្តីពីសមិទ្ធកម្មនៃយន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ មានដូចខាងក្រោម៖

- ការធានាសង្គតិភាពរវាងអាណត្តិការងារ, សមាជិកភាព និងការគ្រប់គ្រងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ។
- ការតម្រឹមផែនការការងារ និងក្របខណ្ឌលទ្ធផលរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ជាមួយនឹងអាទិភាពអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។
- ការបន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃយន្តការក្រុមការងារ ដោយធានាតុល្យភាពរវាងការចូលរួមរបស់វិស័យឯកជន, សុខដុមនីយកម្មនៃភាពជាដៃគូ និងការផ្ដោតលើលទ្ធផល ។

ជារួម ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះបានដំណើរការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងមានការវិវត្តល្អប្រសើរ ក្រោមការគ្រប់គ្រងផ្ទាល់របស់ក្រសួង និងស្ថាប័នសាមី ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ក.អ.ក/គ.ជ.នា នឹងកែសម្រួលសេចក្តីណែនាំរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ដោយផ្អែកលើការផ្តល់យោបល់ និងសក្ខីកម្មនៃឧត្តមានុវត្តន៍របស់ក្រុមការងារ ។ សេចក្តីណែនាំនេះនឹងគូសបញ្ជាក់អំពីលក្ខខណ្ឌក្នុងការបង្កើតក្រុមការងារថ្មី និងការរៀបចំឲ្យមានអនុក្រុមការងារ ។ ក.អ.ក/គ.ជ.នា នឹងបន្តរៀបចំកិច្ចប្រជុំនៃបណ្តាញក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ ក៏ដូចជាផ្តល់កាលានុវត្តភាពសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា ។

៤- កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ពហុភាគីនៅកម្រិតវិស័យ

រាជរដ្ឋាភិបាលបានទទួលស្គាល់អំពីភាពចាំបាច់ ក្នុងការលើកកម្ពស់កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ពហុភាគីនៅកម្រិតវិស័យ ។ យន្តការថ្មីប្រកបដោយគំនិតច្នៃប្រឌិតនេះនឹងផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើបញ្ហាទូទៅនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ពិសេសស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងបញ្ហាប្រឈមផ្នែកហិរញ្ញប្បទាននៅកម្រិតវិស័យ ។ យន្តការថ្មីនេះក៏ជួយលើកកម្ពស់បរិយាប័ន្ន តាមរយៈការបង្កើនការចូលរួមពីគ្រប់គ្នាអង្គពាក់ព័ន្ធ និងបំពេញបន្ថែមឲ្យយន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ព្រមទាំងជំរុញអនុវត្តស្តីពីនាករតាមដានរួមគ្នាឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង ។ យន្តការពិគ្រោះយោបល់ដែលចូលរួមពីតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, អង្គការសង្គមស៊ីវិល, វិស័យឯកជន និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនឹងផ្តល់កាលានុវត្តភាពសម្រាប់អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ពិនិត្យ និងពិភាក្សាលើវឌ្ឍនភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍, បញ្ហាប្រឈមរបស់វិស័យ ព្រមទាំងកំណត់ទស្សនទានរួមសម្រាប់រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពដែលតម្រូវឲ្យអនុវត្តរួមគ្នា និងដាច់ដោយឡែកពីគ្នា រួមទាំងកំណត់ប្រភពធនធានសម្រាប់គាំទ្រ ។ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះនឹងត្រូវរៀបចំជារៀងរាល់ឆ្នាំ ឬតាមការចាំបាច់ ក្រោមការដឹកនាំរបស់ក្រសួង និងស្ថាប័នសាមី ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយ ក.អ.ក/គ.ជ.នា ដែលជាស្ថាប័នសម្របសម្រួលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

៥- កិច្ចពិគ្រោះយោបល់រវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់អំពីសារៈសំខាន់នៃការបន្តរួមចំណែករបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ តាមរយៈការកៀរគរហិរញ្ញប្បទាន ក៏ដូចជាការធ្វើការងារជាមួយដៃគូក្នុងប្រទេស ក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ពិសេសក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តអនុវត្តយន្តការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបង្កើនជំនឿទុកចិត្តទៅវិញទៅមក, លើកកម្ពស់តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាព ក៏ដូចជាចែក

រំលែកព័ត៌មាន ពិសេសព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងវឌ្ឍនភាព, បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ គោលបំណងចម្បងនៃការបន្តកិច្ចសហការនាពេលអនាគត គឺដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ក៏ដូចជាយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ និងការកែទម្រង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

៦- កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ភាពជាដៃគូនៅថ្នាក់រាជធានី-ខេត្ត

រាជរដ្ឋាភិបាលបាន និងបន្តលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីជំរុញ និងលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និងដោះស្រាយគំលាតនៃការអភិវឌ្ឍនៅមូលដ្ឋាន តាមរយៈការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិបានដើរតួនាទីសំខាន់ ដើម្បីរួមចំណែកអនុវត្តឲ្យបានសម្រេចនូវទិសដៅអាទិភាពជាតិ ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងដាក់ឲ្យដំណើរការនូវយន្តការពិគ្រោះយោបល់នៅថ្នាក់រាជធានី-ខេត្ត សម្រាប់លើកកម្ពស់បរិយាប័ន្ននៃការចូលរួមរបស់អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ (ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, អង្គការសង្គមស៊ីវិល, សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងវិស័យឯកជន) ក្រោមការដឹកនាំរបស់រដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត ។ យន្តការនេះមានទិសដៅលើកកម្ពស់អភិក្រមនៃការចូលរួម និងពង្រឹងគុណភាពសេវាសាធារណៈនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ យន្តការពិគ្រោះយោបល់នេះអាចរៀបចំ ២ដងក្នុងមួយឆ្នាំ ឬតាមការចាំបាច់ដើម្បីផ្តល់កាលានុវត្តភាព សម្រាប់ពិភាក្សាអំពីវឌ្ឍនភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍, បញ្ហាប្រឈម និងកំណត់វិធានការចាំបាច់នានា ។ ក.អ.ក/គ.ជ.នា និងលេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ នឹងផ្តល់ការគាំទ្រសម្រាប់ចាប់ផ្តើមដំណើរការយន្តការពិគ្រោះយោបល់នេះ ដោយផ្អែកតាមសំណើ និងអាទិភាពរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងវិស័យឯកជននៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យចូលរួមក្នុងយន្តការពិគ្រោះយោបល់នេះ ។

៧- ការរៀបចំសេចក្តីណែនាំស្តីពីភាពជាដៃគូ និងការអនុវត្ត

សេចក្តីណែនាំស្តីពីភាពជាដៃគូ នឹងត្រូវរៀបចំ ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីទិសដៅ, ទម្រង់ និងការគ្រប់គ្រងភាពជាដៃគូ និងការពិគ្រោះយោបល់ ។ ការរៀបចំសេចក្តីណែនាំទាំងនេះត្រូវផ្អែកលើគោលការណ៍ដែលមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ និងបន្ទាប់មក ត្រូវពិភាក្សា និងឯកភាពជាមួយនឹងអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ពាក់ព័ន្ធ ។ គោលដៅចម្បងនៃសេចក្តីណែនាំ គឺការផ្តល់ការគាំទ្រដល់យន្តការពិគ្រោះយោបល់ថ្មីទាំងនេះ និងត្រូវពិនិត្យ និងកែសម្រួលឡើងវិញ ក្នុងករណីចាំបាច់ តាមរយៈរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ។

៨- សូចនាករតាមដានរួមគ្នា

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះភាគច្រើនបានអនុវត្តសូចនាករតាមដានរួមគ្នារបស់ខ្លួនប្រកបដោយជោគជ័យ ។ ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីផ្តោតលើលទ្ធផល ដែលសម្រេចវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរ បានផ្តល់កាលានុវត្តភាព សម្រាប់ពង្រឹងដំណើរការរៀបចំសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ដោយត្រូវផ្សារភ្ជាប់ឲ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធច្រើមទៀត ជាមួយនឹងដំណើរការរៀបចំថវិកាដ្ឋ ។ ក្នុងន័យនេះ យន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះបានក្លាយ

ជាវេទិកាសម្រាប់ពិភាក្សា, កំណត់អាទិភាព និងតម្រឹមហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងអាទិភាពទាំងនេះ ព្រមទាំងកំណត់ទិសដៅ និងចំណុចដៅសំខាន់ៗ ។

លើមូលដ្ឋាននេះ សូចនាករតាមដានរួមគ្នានឹងត្រូវបន្តអនុវត្ត ហើយអភិក្រមសម្រាប់កំណត់លទ្ធផលរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ ដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់កំណត់ធាតុចេញរយៈពេល ១-៣ ឆ្នាំ របស់សូចនាករនីមួយៗ នៅតែរក្សាភាពសមស្រប របស់ខ្លួន ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ក៏ទម្រង់ និងដំណើរការរៀបចំសូចនាករទាំងនេះនឹងត្រូវកែសម្រួល ក្នុងគោលដៅតម្រឹម ជាមួយនឹងដំណើរការរៀបចំថវិការដ្ឋ ។ ក្នុងន័យនេះ សូចនាករតាមដានរួមគ្នាត្រូវបានរៀបចំ ដោយផ្អែកលើផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងផែនការ ឬគោលនយោបាយតាមវិស័យ ហើយត្រូវផ្សារភ្ជាប់នឹងកម្មវិធីនីយកម្ម និង ថវិកានីយកម្ម ក្នុងពេលដែលថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្មកំពុងត្រូវបានបន្តអនុវត្ត ។

៩- របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ

ក.អ.ក/គ.ជ.នា នឹងតាមដានជារៀងរាល់ឆ្នាំ នូវការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និង ភាពជាដៃគូ តាមរយៈការរៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ដោយផ្ដោតលើ ៖

- ការពិនិត្យសមិទ្ធកម្ម, ការវិភាគវឌ្ឍនភាព និងបទពិសោធន៍របស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ
- ការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តសូចនាករតាមដានរួមគ្នា (រួមទាំងការត្រួតពិនិត្យកិច្ចដំណើរការ ដើម្បីធានាភាព សមស្រប និងលទ្ធផល)
- ការវិភាគអំពីការវិវត្តនៃការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាល, ការគាំទ្រហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ និងការតម្រឹមជាមួយអាទិភាពជាតិ
- ការពិនិត្យវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តការប្តេជ្ញាសកលស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា (រួមទាំង លទ្ធផលនៃការអង្កេតការប្តេជ្ញាទីក្រុងប្រ៊ូសាន)
- ត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពនៃយន្តការពិគ្រោះយោបល់ និងការអនុវត្តសេចក្តីណែនាំស្តីពីភាពជាដៃគូ
- ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ- ដំណាក់កាលទី ៤ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា (សម្រាប់ជាធាតុចូលក្នុងការត្រួតពិនិត្យ វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

១០- ប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

ក.អ.ក/គ.ជ.នា បានបង្កើត និងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យ របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ ប្រព័ន្ធទិន្នន័យទាំងពីរនេះត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ តាមរយៈគេហទំព័រ www.odacambodia.com ដើម្បីលើកកម្ពស់តម្លាភាពនៃការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទាន និងសម្រាប់រៀបចំកម្មវិធីនីយកម្ម និងការសម្របសម្រួល ។

តួនាទីនៃប្រព័ន្ធទិន្នន័យទាំងនេះ សម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និង ភាពជាដៃគូ មានដូចខាងក្រោម ៖

សូចនាករស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍តាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នីមួយៗ

	ការប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផល (%)		ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (%)		ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ (%)		ហិរញ្ញប្បទានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ (%)		ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទានប្រចាំឆ្នាំ (%)		ផែនការប្រចាំឆ្នាំផ្តល់ឱ្យប្រទេសដៃគូ		ផែនការ ៣ ឆ្នាំផ្តល់ឱ្យប្រទេសដៃគូ	
	2015	2017	2015	2017	2015	2017	2015	2017	2015	2017	2015	2017	2015	2017
UN Agencies														
FAO	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	Yes	Yes	No	No
ILO	0	0	0	0	0	0	100	0	100	0	Yes	Yes	No	No
UN Women	0	100	0	0	0	0	0	0	6	0	Yes	No	No	No
UN AIDS	0	0	0	0	0	0	0	0	71	0	Yes	No	No	No
UNDP	67	100	3	0	0	0	0	0	100	100	Yes	Yes	Yes	Yes
UNESCO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Yes	No	No	No
UNFPA	0	0	0	0	0	0	100	0	100	100	Yes	No	No	No
UNICEF	0	100	0	0	0	0	0	0	100	78	Yes	Yes	No	No
UNIDO	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0	Yes	Yes	Yes	Yes
WFP	0	0	0	0	0	0	100	0	100	0	Yes	No	No	No
WHO	0	0	0	0	0	0	0	0	100	60	Yes	Yes	No	No
IFAD	99	100	4	60	6	88	100	100	100	100	Yes	Yes	Yes	Yes
Multilateral														
ADB	86	100	97	94	97	94	94	99	41	57	Yes	Yes	Yes	Yes
World Bank	100	100	33	45	100	98	90	70	100	75	Yes	Yes	Yes	Yes
Global Fund	68	0	0	0	0	0	100	0	100	100	Yes	No	No	No
GAVI	0	0	0	0	0	0	100	0	100	100	Yes	Yes	Yes	No
European Union														
EU/EC	65	86	38	65	62	65	62	88	83	100	Yes	Yes	Yes	Yes
Czech Rep	0	0	0	0	0	0	100	0	100	0	Yes	No	No	No
France	11	100	36	91	38	91	62	51	57	100	Yes	Yes	No	Yes
Germany	44	100	4	46	0	43	33	13	100	100	Yes	Yes	Yes	Yes
Ireland	0	75	0	0	0	0	100	0	100	0	No	Yes	No	No
Sweden	36	69	47	56	47	96	0	0	73	100	Yes	Yes	Yes	Yes
UK	0	0	0	0	0	0	100	0	100	0	Yes	Yes	No	No
Bilateral														
Australia	83	0	0	0	0	0	4	0	100	100	Yes	Yes	Yes	Yes
Canada	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	Yes	Yes	Yes	Yes
China	0	0	99	96	0	0	100	100	100	100	Yes	Yes	Yes	Yes
Japan	57	98	28	40	28	40	89	93	100	100	Yes	Yes	Yes	Yes
New Zealand	60	0	0	0	0	0	0	0	100	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Rep of Korea	32	33	53	56	15	6	46	70	84	88	Yes	Yes	Yes	Yes
Switzerland	59	57	27	48	27	48	100	0	100	100	Yes	Yes	Yes	Yes
USA	0	0	0	0	1	0	100	0	100	100	Yes	Yes	Yes	Yes
Total	37	64	57	76	26	44	79	83	87	96	99	95	95	93

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យរដ្ឋ ឆ្នាំ២០១៥: វិស័យរដ្ឋមានក្រសួង-ស្ថាប័ន, រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ, វិស័យឯកជន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលបានចុះហត្ថលេខាកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល ។

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៧: វិស័យសាធារណៈរួមមានស្ថាប័ន និងអង្គការរដ្ឋ ដោយមិនរាប់បញ្ចូលអង្គការសង្គមស៊ីវិល, វិស័យឯកជន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋ ។

ប្រភពទិន្នន័យ: ប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ ក.អ.ក/គ.ជ.នា

- កត់ត្រាការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរហូតដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន និងផែនការបើកផ្តល់ (រួមទាំងការប៉ាន់ស្មានការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់រយៈពេល ៣ឆ្នាំខាងមុខ)
- ផ្តល់លទ្ធភាពសម្រាប់ពិនិត្យព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
- រៀបចំទម្រង់របាយការណ៍តាមតម្រូវការរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ និងទាញយកទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទាន សម្រាប់វិភាគក្នុងប្រព័ន្ធ Excel
- កត់ត្រាវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តស្ថានភាពទីក្រុងប៊ូសាន (ក្របខណ្ឌលទ្ធផល និងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធជាតិ)
- វិភាគអំពីការគាំទ្រអន្តរវិស័យ ដូចជាយេនឌ័រ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- វិភាគហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ សម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពនៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ។

របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ បានវិភាគអំពីការតម្រឹមហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងអាទិភាពអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ លើសពីនេះ ស្របតាមការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, របាយការណ៍នេះមានតួនាទីសំខាន់ ក្នុងការសម្របសម្រួល និងការរៀបចំកម្មវិធីនីយកម្មនៃធនធានក្រៅប្រទេស ដោយសារធនធានទាំងនេះនឹងត្រូវបញ្ចូលកាន់តែច្រើនឡើងៗ ទៅក្នុងថវិការដ្ឋ ។

១១- ភាពជាដៃគូសកលសម្រាប់ប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអង្កេតការប្តេជ្ញាទីក្រុងប៊ូសាន

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ បានបញ្ជាក់អំពីការបន្តចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់កម្ពុជា ក្នុងភាពជាដៃគូសកលសម្រាប់ស័ក្តិសិទ្ធភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដែលត្រូវបានប្រកាសក្នុងឆ្នាំ ២០១១ នៅទីក្រុងប៊ូសាននៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ ។

ភាពជាដៃគូសកលដែលបានកំណត់គោលការណ៍មួយចំនួន ដូចជា ភាពជាម្ចាស់, ការផ្ដោតលើលទ្ធផល, ភាពជាដៃគូសកលប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងតម្លាភាព ត្រូវបានរំលេចក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ។ គោលការណ៍ខាងលើគឺជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ។ រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ នឹងបន្តចូលរួមការធ្វើអង្កេតស្តីពីការអនុវត្តការប្តេជ្ញាទីក្រុងប៊ូសាន និងរួមគ្នាអនុវត្តគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មីៗ ស្របតាមបរិការណ៍កម្ពុជា ដោយផ្អែកលើលទ្ធភាពធនធាន និងសមត្ថភាព ។

គ- យន្តការស្ថាប័នសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ

ក្រសួងនិងស្ថាប័ននីមួយៗ មានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ដោយសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះគឺជាក្របខណ្ឌសម្រាប់លើកកម្ពស់ និងគ្រប់គ្រងភាពជាដៃគូ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ។ ផ្អែកលើសមិទ្ធផលដែលបានសម្រេចក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ ទន្ទឹមនឹងភាពជោគជ័យនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធផែនការ និងថវិការដ្ឋ, យន្តការស្ថាប័នសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍

និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ មានដូចខាងក្រោម ៖

១- ក.អ.ក/គ.ជ.នា បន្តអនុវត្តតួនាទីជាសេនាធិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងជាស្ថាប័នសម្របសម្រួលការដឹកនាំ កៀរគរ និងគ្រប់គ្រងធនធានសហប្រតិបត្តិការ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏ជាចំណុចប្រមូលផ្តុំ ដើម្បីពិភាក្សាជាមួយ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង សម្រាប់រៀបចំកម្មវិធី, តាមដាន និងវាយតម្លៃការប្រើប្រាស់ ហិរញ្ញប្បទាននេះ ។ ក្នុងន័យនេះ ក.អ.ក/គ.ជ.នា អាចផ្តល់ការគាំទ្រដូចខាងក្រោម ៖

- រៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគីជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង និង កិច្ចប្រជុំនៃបណ្តាញក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ។
- តាមដានស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈការរៀបចំ និងការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តសូចនាករ តាមដានរួមគ្នា និងចូលរួមក្នុងកិច្ចការស្តីពីភាពជាដៃគូសកល ព្រមទាំងការធ្វើអង្កេតទីក្រុងប៊ូសាន ។
- វាយតម្លៃ និងផ្តល់ការឯកភាពលើគម្រោងហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង និងចូលរួមតាមដានការ អនុវត្តគម្រោងតាមការជាក់ស្តែង ។
- គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់អង្គការមិនមែន- រដ្ឋាភិបាល ។
- ផ្តល់ការគាំទ្រតាមតម្រូវការ ដល់ក្រសួងនិងស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល និងសម្របសម្រួលការងារ ពាក់ព័ន្ធនឹងភាពជាដៃគូ និងស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

២- គណៈកម្មាធិការវិនិយោគកម្ពុជា បំពេញតួនាទីជាអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃវេទិការាជរដ្ឋាភិបាល-ផ្នែកឯកជន និងសម្របសម្រួលកិច្ចប្រជុំទាំងនេះ ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រុមការងារផ្នែកឯកជន ។

៣- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុរៀបចំក្របខណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ផ្នែកលើធាតុចូលរបស់ ក.អ.ក/គ.ជ.នា និងតម្រូវការហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសដែលមានចែងក្នុងកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុកំណត់តម្រូវការហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង និងឥណទានសម្បទាន សម្រាប់ អនុវត្តកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈប្រចាំឆ្នាំ ទន្ទឹមនឹងការរក្សាបានស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងចីរភាពនៃ បំណុល ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុគឺជាតំណាងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលតែមួយគត់ ដែលមានសិទ្ធិចុះ ហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានសម្បទាន និងគ្រប់គ្រងគម្រោងឥណទានសម្បទាន គិតចាប់តាំងពី ដំណាក់កាលរៀបចំ និងវាយតម្លៃគម្រោង រហូតដល់ការតាមដានការអនុវត្តគម្រោង ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនឹងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកា ដែលជាផ្នែកមួយនៃការកែទម្រង់ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីអនុវត្តថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម សម្រាប់តាមដានវឌ្ឍនភាពនៃការ អនុវត្តអាទិភាពនានាដែលមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ។

៤- ក្រសួងផែនការរៀបចំ និងតាមដានការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ សម្រាប់តម្រង់ការវិនិយោគ សាធារណៈ និងតម្រឹមការវិភាជធនធានសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងអាទិភាពជាតិ ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍ជាតិនឹងបញ្ចូលគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ទៅក្នុងក្របខណ្ឌផែនការជាតិតែមួយ

និងពិនិត្យបញ្ហានានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ លើសពីនេះ របាយការណ៍ វាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ នឹងរំលេចអំពីវឌ្ឍនភាព និង ប្រមូលទិន្នន័យ ដើម្បីប្រកសរុបគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ អំពីសមិទ្ធផល និងបញ្ហាប្រឈមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្ត យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការកំណត់ សកម្មភាពដែលត្រូវបន្តអនុវត្តនាពេលខាងមុខ ។ លើសពីនេះ ដោយសហការជាមួយ ក.អ.ក/គ.ជ.នា និង ក្រសួងនិងស្ថាប័ន, ក្រសួងផែនការរៀបចំកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ៣ ឆ្នាំរំកិល ដើម្បីកំណត់គម្រោង អាទិភាព ដោយផ្អែកលើព័ត៌មានដែលបានកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និង ធាតុចូលរបស់ក្រសួងនិងស្ថាប័ន ។

៥- ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិបំពេញតួនាទីជាច្រកទ្វារការទូត ក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ អភិវឌ្ឍន៍ ។ ក.អ.ក/គ.ជ.នា ទទួលខុសត្រូវរៀបចំកម្មវិធីសហប្រតិបត្តិការ និងចរចាគម្រោងហិរញ្ញប្បទាន ឥតសំណង ហើយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់គ្រងកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានសម្បទាន ។

៦- ក្រសួងនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធមានតួនាទីដឹកនាំក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ និងចាត់តាំងមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ឱ្យ ចូលរួមក្នុងក្រុមការងារនេះ ស្របតាមអាណត្តិនៃស្ថាប័នរបស់ខ្លួន ។ ក្រសួងដែលដឹកនាំក្រុមការងារ បច្ចេកទេសចម្រុះ ត្រូវរៀបចំសូចនាករតាមដានរួមគ្នា និងតាមដានការអនុវត្តសូចនាករទាំងនេះ ។ ដោយ សហការជាមួយ ក.អ.ក/គ.ជ.នា និងក្រសួងផែនការ, ក្រសួងនិងស្ថាប័នត្រូវត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានទាំងឡាយ ដែលបានបញ្ជូលក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់អង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់ជាធាតុចូលក្នុងការរៀបចំកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ។ ក្នុងការកែទម្រង់ការ គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ការដាក់បញ្ចូលហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការទៅក្នុងថវិការដ្ឋ និងការ ដាក់បញ្ចូលគ្នារវាងថវិកាមូលធននិងថវិកាចរន្ត តម្រូវឱ្យក្រសួងនិងស្ថាប័នធ្វើការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីសម្របសម្រួល និងពង្រឹងភាពជាដៃគូ សម្រាប់តម្រឹមការផ្តល់ធនធានជាមួយនឹងអាទិភាពជាតិ ។

៧- ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវពិនិត្យកម្មវិធីឡើងវិញ ដើម្បីធានាសង្គតិភាពជាមួយ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ។ រាជរដ្ឋាភិបាល ជំរុញដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ចូលរួមឱ្យបានពេញលេញក្នុងយន្តការភាពជាដៃគូ និងកិច្ច ពិគ្រោះយោបល់ ដូចជាក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ និងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគី ។ រាជរដ្ឋាភិបាលសូម ស្វាគមន៍ចំពោះធាតុចូលរបស់អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ដែលបានលើកឡើងក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ សម្រាប់ ជាមូលដ្ឋានកំណត់អាទិភាព, រៀបចំថវិកា និងសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ។ លើសពីនេះ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និង អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលគប្បីពិនិត្យរបៀបរបបអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួនឡើងវិញ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ ស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដែលបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ និងភាពជាដៃគូសកល ទន្ទឹមនឹងការ បន្តចូលរួមក្នុងការធ្វើអង្កេតស្តីពីការអនុវត្តការប្តេជ្ញាទីក្រុងប៊ូសាន ។

យន្តការស្ថាប័នសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ត្រូវបានរៀបចំ

ដើម្បីផ្តល់កាលានុវត្តភាពឱ្យកាន់តែច្រើន សម្រាប់លើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល ។ តាមរយៈការអនុវត្តគោលការណ៍ដែលមានចែងក្នុងផ្នែក “ក” នៃជំពូកនេះ, ហានិភ័យនឹងអាចកាត់បន្ថយ ដោយសារបានកំណត់ច្បាស់អំពី “វិធាននៃល្បែង” ។ លើមូលដ្ឋាននេះ ហានិភ័យនឹងត្រូវបានគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈការកំណត់ឧបករណ៍ច្បាស់លាស់ និងការបង្កើតកាលានុវត្តភាពសម្រាប់ពិគ្រោះយោបល់ និងតាមដានរួមគ្នាលើភាពជាដៃគូ និងលទ្ធផលដែលបានសម្រេច ។

V. ភាពជាដៃគូសម្រាប់គាំទ្រលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍

ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាពដែលរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានក្នុងកម្មវិធីកែទម្រង់នានា ពិសេសការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងថវិកា និងក្នុងពេលដែលគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ត្រូវបានធ្វើសមហរណកម្មក្នុងផែនការជាតិ និងក្របខណ្ឌតាមដាន, យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូបានកំណត់កាលានុវត្តភាពនៃការកសាងភាពជាដៃគូ ទន្ទឹមនឹងការរំលេចឱ្យឃើញនូវការទទួលខុសត្រូវថ្មីៗផងដែរ ។

យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ដែលកំណត់តួនាទីរបស់ ក.អ.ក/គ.ជ.នា ជាចំណុចប្រមូលផ្តុំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការសម្របសម្រួល បានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការទទួលខុសត្រូវស្របស្ថាប័ននេះក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ។ ដោយសារការអភិវឌ្ឍកម្ពុជាបានបោះជំហានទៅមុខយ៉ាងឆាប់រហ័ស, យុទ្ធសាស្ត្រនេះបានទទួលស្គាល់អំពីតម្រូវការក្នុងការពង្រីកវិសាលភាពនៃភាពជាដៃគូបន្ថែមទៀត ក្រៅពីភាពជាដៃគូដែលមានស្រាប់ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។ ក្នុងន័យនេះ ទោះបីយុទ្ធសាស្ត្រនេះបានបន្ថយកម្រិតទុកដាក់លើការគ្រប់គ្រងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទ្វេភាគី, ពហុភាគី និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក៏ដោយ, ក៏យុទ្ធសាស្ត្រនេះបានរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំបន្ថែម សម្រាប់ពង្រឹងភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការដទៃទៀត រួមទាំងដៃគូក្នុងក្របខណ្ឌនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រូវ-ត្រូវ និងវិស័យឯកជន និងផ្សារភ្ជាប់ធនធានទាំងនេះទៅនឹងថវិការដ្ឋ ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើ ÷ ក) តួនាទីចម្បងនៃធនធានក្នុងប្រទេសផ្ទាល់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, ខ) ការរៀបចំឈានទៅចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដែលអាចនាំឱ្យធ្លាក់ចុះនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ (ទាំងទំហំធនធាន ទាំងផលធៀបនឹង ផ.ស.ស) និងការកើនឡើងនៃឥណទានសម្បទាន និង គ) តួនាទីនៃធនធានសហប្រតិបត្តិការ សម្រាប់កសាងភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋ ដើម្បីប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការទាំងនេះ សម្រាប់កៀរគរធនធានវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន ។

១- ការកសាងភាពជាដៃគូជីវិតការរៀបចំថវិការដ្ឋ

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ បានបញ្ជាក់អំពីតួនាទីរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការតាមដានសមិទ្ធកម្មនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈប្រព័ន្ធថវិកា ។ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ហើយត្រូវតាមដានតាមរយៈការអនុវត្តផែនការនេះ ។ ក្នុងន័យនេះ ក្រសួងផែនការនឹងធ្វើរបាយការណ៍បូកសរុបស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងផ្តល់ទស្សនវិស័យសម្រាប់អនាគត ។

ក្នុងក្របខណ្ឌនៃថវិការដ្ឋ, ដើម្បីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការអាចបង្កើនលទ្ធភាពកៀរគរធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព, ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ត្រូវធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងនិងស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងពេលរៀបចំថវិការដ្ឋ ។ អនុវត្តបែបនេះ ទើបហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អាចរំលេចទៅក្នុងផែនការ និងថវិការបស់ក្រសួង និងស្ថាប័ន ព្រមទាំងផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការពិនិត្យធនធានក្នុងប្រទេស សម្រាប់បំពេញឱ្យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីអនុវត្តគម្រោង និងកម្មវិធី ។

ក្នុងពេលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ធ្វើការបានជិតស្និទ្ធជាមុន ក្នុងរយៈពេលរៀបចំថវិការដ្ឋ, ការអនុវត្តថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្មអាចពង្រឹងភាពជាដៃគូ ដើម្បី៖

- ធានាការតម្រឹមផ្នែកគោលនយោបាយរវាងបណ្តាវិស័យទាំងអស់
- លើកកម្ពស់ការតម្រឹមរវាងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- កំណត់កាលានុវត្តភាព ដើម្បីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការអាចបំពេញតួនាទីក្នុងការបង្កើនលទ្ធភាពកៀរគរ និងតួនាទីជាកាលីករ
- តាមដានលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

ក្នុងពេលថវិកាបានក្លាយជាឧបករណ៍សំខាន់សម្រាប់លើកកម្ពស់លទ្ធផល និងស័ក្តិសិទ្ធភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍, យុទ្ធសាស្ត្រនៃការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាបានកំណត់ថា ទិសដៅនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម គឺជាចក្ខុវិស័យរួមរបស់កម្ពុជា ហើយអាចសម្រេចទៅបាន លុះត្រាតែភាគីពាក់ព័ន្ធផ្តល់ការគាំទ្រ និងអនុវត្តដោយស៊ីសង្វាក់គ្នា ។

តួនាទីនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ :

ការបង្កើនលទ្ធភាពកៀរគរ, កាលីករ និងកម្លាំងពន្លឺន

ក្នុងបរិករណ៍នៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា, វាក្យស័ព្ទដូចជាការបង្កើនលទ្ធភាពកៀរគរ, កាលីករ និងកម្លាំងពន្លឺន ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាញឹកញាប់ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកំណត់និយមន័យនៃវាក្យស័ព្ទទាំងនេះ ដូចខាងក្រោម៖

“**ការបង្កើនលទ្ធភាពកៀរគរ** ” សំដៅដល់ការប្រើប្រាស់ការវិនិយោគមួយ ដើម្បីកៀរគរ ឬទាក់ទាញហិរញ្ញប្បទានបន្ថែម ។ ការបង្កើនលទ្ធភាពកៀរគរនេះអាចធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់ តាមរយៈការផ្តល់ធនធានបន្ថែមដល់គម្រោងផ្ទាល់ ក្នុងទម្រង់សហហិរញ្ញប្បទាន ឬដោយប្រយោល ដោយការវិនិយោគរបស់ភាគីមួយ បានជំរុញឱ្យមានការវិនិយោគពីភាគីមួយទៀត ដែលបំពេញបន្ថែមឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក ។ ក្នុងបរិបទនៃធនធានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ការបង្កើនលទ្ធភាពកៀរគរនៃធនធានអាចធ្វើឡើងតាមរយៈការផ្តល់ថវិកាបដិភាគសម្រាប់គម្រោងរបស់ដៃគូ ឬតាមរយៈការបង្ហាញលទ្ធផលនៃគម្រោង ដែលអាចជះឥទ្ធិពលក្នុងការវិភាគថវិការដ្ឋ, ដូចជាគម្រោងកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រ ។ ក្នុងបរិបទនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា, គម្រោងរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អាចបង្កើនការចូលរួមរបស់វិស័យឯកជន ដោយផ្តល់ធនធានដោយផ្ទាល់ តាមយន្តការភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋនិងឯកជន ឬការបង្កើនការវិនិយោគឯកជន ដោយសារធនធានសាធារណៈ បានបង្កើតបរិយាកាសអំណោយផលដល់ការវិនិយោគឯកជន ។

វាក្យស័ព្ទ “**កាលីករ និងកម្លាំងពន្លឺន**” អាចប្រើជំនួសគ្នាបានដើម្បីរៀបរាប់អំពីលទ្ធភាពនៃការវិនិយោគមួយ ដែលអាចជះឥទ្ធិពលអភិវឌ្ឍន៍វែងជាង ឬទូលំទូលាយជាងការប៉ាន់ស្មានដំបូង ។ ឧទាហរណ៍ អាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់កុមារតូច បានផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ពេញមួយជីវិត ពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀនសូត្រ, ការចិញ្ចឹមជីវិត និងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងការសិក្សា ។ រីឯការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវិញ អាចជះឥទ្ធិពលដល់សុខភាពមាតា តាមរយៈការបង្កើនលទ្ធភាពទទួល និងប្រើប្រាស់សេវាសុខភាព ។

២- ការគាំទ្រកម្ពុជារៀបចំខ្លួនឈានទៅចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

កម្ពុជាវិញនឹងនឹងត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងបញ្ជីសម្រាប់ចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ក្នុង

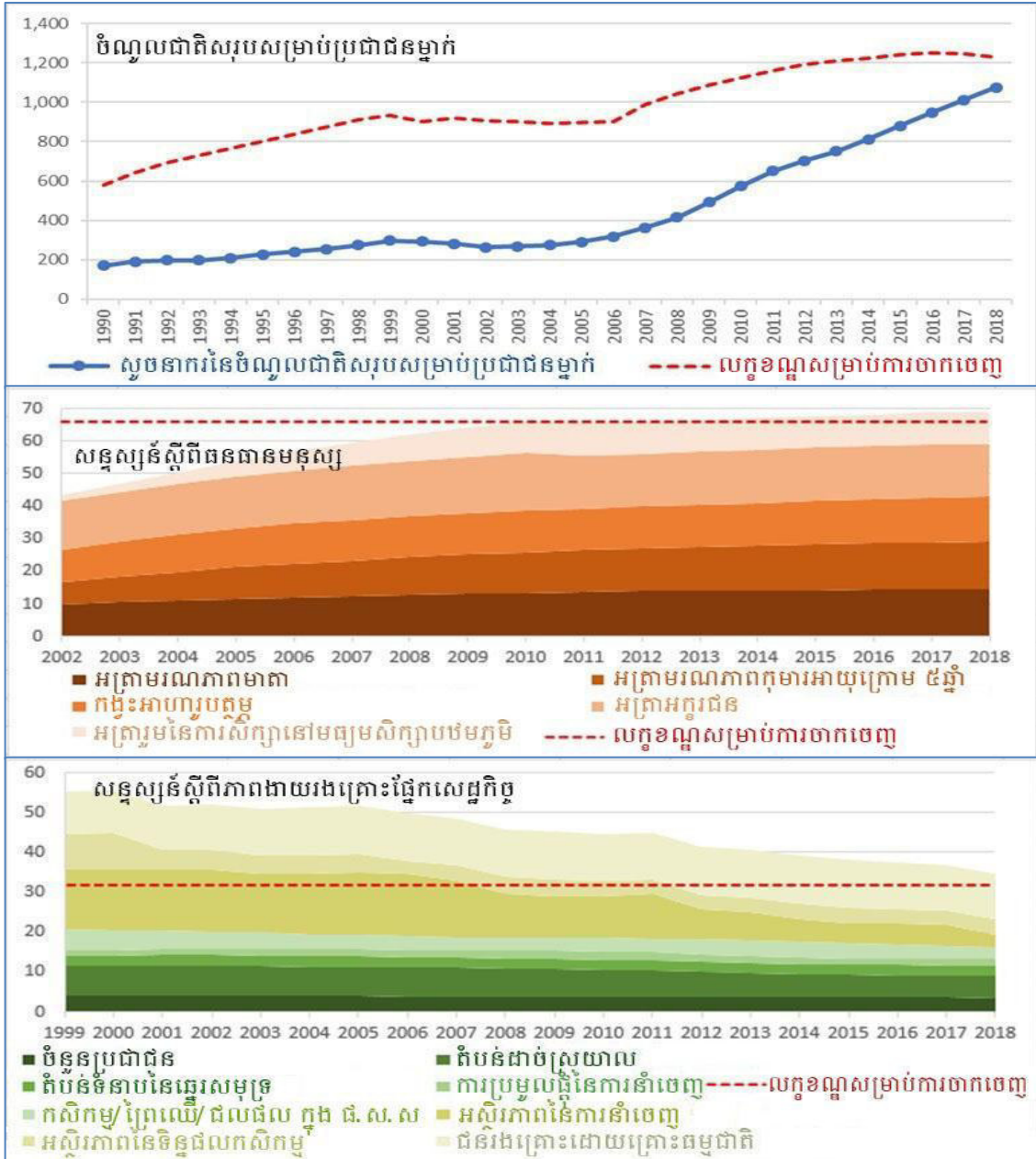
ឆ្នាំ២០២១ ។ ដំណើរការនេះត្រូវការរយៈពេលយូរ ហើយការចាក់ចេញនេះអាចនឹងបញ្ចប់ជាស្ថាពរក្នុងរយៈពេល ៦ ឆ្នាំ ឬលើសពីនេះ ។ ដើម្បីធានាវឌ្ឍនភាពឆ្ពោះទៅការចាក់ចេញនេះ ពិសេសធានាថិរវាងក្នុងដំណាក់កាលអន្តរកាល បន្ទាប់ពីការចាក់ចេញ, ភាពជាដៃគូត្រូវផ្តោតសំខាន់ទៅលើការដោះស្រាយបញ្ហានានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលក្ខខណ្ឌ វិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការចាក់ចេញពិក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច (បង្ហាញក្នុងតំនួសតាងខាងក្រោម) ដែលរួម មាន៖ ក) ចំណូល, ខ) ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និង គ) ភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ។ លើមូលដ្ឋាននេះ ក្នុង ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, ភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ច អភិវឌ្ឍន៍ត្រូវចាប់ផ្តើមរៀបចំ និងសម្របសម្រួលកិច្ចការនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអន្តរកាលនេះ ។

ក្នុងការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ដំណាក់កាលអន្តរកាលនេះ កម្ពុជាបន្តទទួលអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនពីវិធានការ ពិសេសអន្តរជាតិ ពិសេសក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម, កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍, និងជំនួយបច្ចេកទេស ។ ក្នុងន័យ នេះ កម្ពុជាត្រូវទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ឱ្យអស់លទ្ធភាពពីការប្រើប្រាស់វិធានការពិសេសទាំងនេះ ។ ការគាំទ្រដែល ផ្តល់ឱ្យក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច រួមមាន៖

- **សមត្ថភាពខាងពាណិជ្ជកម្ម** : រួមមានភាពអនុគ្រោះក្នុងក្របខណ្ឌនៃអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក, ភាពអនុគ្រោះជាឯកភាគី (Non-reciprocal preferential arrangements) និងការចូលរួមក្នុងក្របខណ្ឌ ពង្រឹងសមាហរណកម្មសម្រាប់ជំនួយបច្ចេកទេសពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម (Enhanced Integrated Framework for Trade-Related TA) ។
- **កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម** : ការគាំទ្រដល់បណ្តាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដើម្បីទទួល បាននូវអត្ថប្រយោជន៍ពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ (ការអនុគ្រោះពន្ធ និងការមិនកំណត់កូតានាំចូល, និងបែបបទ ពន្ធគយសាមញ្ញ និងឆាប់រហ័ស) ក៏ដូចជាទទួលបាននូវការលើកលែងដោយផ្អែកលើអនុលោមភាព ។
- **ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះស្តីពីវិធាននានាពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការវិនិយោគ** : រួមមានវិធានការពាណិជ្ជកម្ម ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការវិនិយោគ (TRIPS/TRIMS) ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការបន្ធូរបន្ថយ វិធាន និងការអនុវត្តនានាពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការវិនិយោគ ក្នុងបណ្តាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដែលជាសមាជិកនៃអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ។
- **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍** : រួមមានការប្តេជ្ញារបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ ប្រកបដោយថិរវាង តាមរយៈការវិភាជធនធានរបស់ខ្លួន ចំនួន 0,១៥%- 0,២០% នៃចំណូលជាតិសរុប សម្រាប់ផ្តល់ឱ្យប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។
- **ជំនួយបច្ចេកទេស និងការគាំទ្រដទៃទៀត** : ដូចជា ធនាគារបច្ចេកវិទ្យារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ សម្រាប់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច, ការគាំទ្រផ្នែកប្រឹក្សាច្បាប់ និងការផ្តល់អាហារូបករណ៍របស់ អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ។

វឌ្ឍនភាពរបស់កម្ពុជាយល់ដឹងទៅចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច

ប្រភពទិន្នន័យ: គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃ UNDESA

ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចក៏អាចទទួលបានការគាំទ្រពីកម្មវិធី “ផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច (LDC Program of Action) ដែលកំពុងអនុវត្តជំហានទី៤ របស់ខ្លួន ។ កម្មវិធីនេះត្រូវបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ២០១១ ហើយបានផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើសមត្ថភាពផលិត និងការផ្លាស់ប្តូរចរន្តសេដ្ឋកិច្ច ដែលរួមមានការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត, មូលធនមនុស្ស និងសង្គម ។ កម្មវិធីនេះបានរួមបញ្ចូលនូវសកម្មភាពមួយចំនួនក្នុងវិស័យអាទិភាព ៨ គឺ ÷ សមត្ថភាពផលិត, កសិកម្ម, ពាណិជ្ជកម្ម, ផលិតផល, ការអភិវឌ្ឍសង្គម និងធនធានមនុស្ស, ការដោះស្រាយវិបត្តិ និងបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗ, ការកៀរគរធនធាន និងអភិបាលកិច្ច ។

ការបន្តមានរបស់កម្ពុជា ជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច បានផ្តល់កាលានុវត្តភាពសម្រាប់លើកកម្ពស់សមត្ថភាពពាណិជ្ជកម្ម និងពន្លឿនការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានចែងក្នុងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។ ក្នុងន័យនេះ ការបន្តធ្វើការងារជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងដោយ

ពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយអង្គការវិស័យឯកជន ពាក់ព័ន្ធនឹងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា និងផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យកម្ពុជាទាញយកអត្ថប្រយោជន៍កាន់តែច្រើនពីការអនុវត្តវិធានការពិសេសអន្តរជាតិទាំងនេះ ។

៣- ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍

នៅកម្រិតសកល, ការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពតម្រូវឱ្យមានហិរញ្ញប្បទានយ៉ាងច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ (រាប់ទ្រីលាន មិនមែនពាន់លានដុល្លារ) ដើម្បីសម្រេចនូវចំណុចដៅប្រកបដោយមហិច្ឆតា នាឆ្នាំ២០៣០ ។ ការធ្វើមូលដ្ឋាននិយកម្មនៃរបៀបវារៈស្តីពីកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ឆ្នាំ២០៣០ នៅកម្ពុជា ក៏ទទួលស្គាល់អំពីភាពចាំបាច់ក្នុងការកៀរគរ និងគ្រប់គ្រងធនធានរបស់បណ្តាអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ ទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស, ទាំងក្នុងវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន ។ ក្នុងន័យនេះ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ គឺជាក្របខណ្ឌសំខាន់ សម្រាប់តម្រង់ទិសកិច្ចសហការជាមួយបណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍, វិស័យឯកជន និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល ព្រមទាំងជំរុញ និងលើកកម្ពស់តួនាទីនៃការបង្កើនលទ្ធភាពកៀរគរធនធាន និងតួនាទីជាកាតាលីករនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ពិសេសបន្តពង្រឹង និងពង្រីកភាពជាដៃគូជាមួយវិស័យឯកជន និងដៃគូក្នុងក្របខណ្ឌនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្បូង-ត្បូង ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ដូចមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤, រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តពង្រឹងភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ស័ក្តិសិទ្ធិភាព, តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនេះ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យបន្តរួមចំណែកក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងត្រូវបានចាត់ទុកជាអង្គសំខាន់ក្នុងដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ តាមរយៈយន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ និងការរៀបចំ និងតាមដានការអនុវត្តស្ថិតិសាស្ត្រតាមដានរួមគ្នា ។ ធនធានរបស់អង្គការទាំងនោះនឹងត្រូវបន្តកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់វិភាគ ហើយបញ្ចូលក្នុងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ នៅកម្ពុជា ។

សម្រាប់វិស័យឯកជន គោលនយោបាយថ្មីរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋ និងឯកជន បានផ្តល់នូវក្របខណ្ឌបន្ថែម សម្រាប់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សហការជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន ក្នុងទម្រង់ជាហិរញ្ញប្បទានចម្រុះ (Blended Finance Model) ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យបន្តធ្វើសហហិរញ្ញប្បទានជាមួយវិស័យឯកជន ហើយ ក. អ. ក/ គ. ជ. នា នឹងសិក្សាបន្ថែមអំពីបទពិសោធន៍ថ្មីៗក្នុងពេលពិគ្រោះយោបល់ទ្វេភាគី ដើម្បីតម្រង់ទិសការអនុវត្តភាពជាដៃគូថ្មីនេះ និងជំរុញការប្រើប្រាស់ទម្រង់នានាស្តីពីហិរញ្ញប្បទានចម្រុះនេះ ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្បូង-ត្បូង បានលើកកម្ពស់ការផ្លាស់ប្តូរចំណេះដឹងផ្នែកគោលនយោបាយ, បច្ចេកវិទ្យា, ជំនាញ និងការអនុវត្ត រវាងបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។ ការផ្លាស់ប្តូរចំណេះដឹងនេះត្រូវបានទទួលការស្វាគមន៍ដោយសារបានបង្ហាញអំពីសាមគ្គីភាព, សមធម៌ និងការស្មើភាពក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ក៏ដូចជាស្ថានភាពប្រហាក់ប្រហែលគ្នារបស់ប្រទេសទាំងនេះ ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តពង្រីកវិសាលភាពនៃទម្រង់សហប្រតិបត្តិការនេះ និងបន្តសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀតដែលគាំទ្រអភិក្រមនេះ តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រីកោណ ។

ធនធានរបស់តួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ មានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការរួមចំណែកអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តពង្រឹងសមត្ថភាពកៀរគរ និងគ្រប់គ្រងភាពជាដៃគូទាំងនេះ ព្រមទាំងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទាន ដែលមានចែងក្នុងឯកសារវាយតម្លៃស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ឆ្នាំ២០១៧ ដើម្បីរៀបចំតម្រូវការហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

VI. សន្និដ្ឋាន

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ បានកំណត់ចក្ខុវិស័យប្រកបដោយមហិច្ឆិតា សម្រាប់អភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះកំណត់វិស័យអាទិភាព និងសកម្មភាពមួយចំនួនដែលត្រូវអនុវត្តឱ្យបានសម្រេច ដើម្បីបង្កើតលក្ខណៈអំណោយផលក្នុងដំណាក់កាលអន្តរកាលសម្រាប់ឈានឆ្ពោះទៅអនុវត្ត “គំរូអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចថ្មី” មួយ ដែលបម្រើអត្ថប្រយោជន៍ប្រជាជន ។ ក្នុងបរិការណ៍នេះ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ គឺជាក្របខណ្ឌសម្រាប់គ្រប់គ្រងភាពជាដៃគូ ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ឈានទៅសម្រេចគោលដៅទាំងនេះ ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះបានកំណត់គោលការណ៍, យន្តការ និងឧបករណ៍សំខាន់ៗ ដើម្បីឱ្យការពិគ្រោះយោបល់បាន ÷ ក) ឯកភាពលើទិសដៅគោលនយោបាយ និងផែនការ, ខ) លើកកម្ពស់សមត្ថភាព និងពង្រឹងប្រព័ន្ធជាតិ និង គ) សម្រេចលទ្ធផលដែលអាចវាស់វែងបាន តាមរយៈប្រព័ន្ធតាមដាន និងវាយតម្លៃ ។

វឌ្ឍនភាពដ៏ត្រចះត្រចង់ និងក្នុងល្បឿនលឿន ដែលសម្រេចបានរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន នឹងត្រូវបន្តពង្រឹង និងពង្រីកបន្ថែមទៀត តាមរយៈភាពជាអ្នកដឹកនាំដ៏រឹងមាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ដោយធ្វើការក្នុងភាពជាដៃគូ ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ។ ក្នុងន័យនេះ តួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យបន្តធ្វើការងារក្នុងន័យស្ថាបនា ជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល ស្របពេលដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបន្តពង្រឹង និងបង្កើតយន្តការភាពជាដៃគូថ្មីៗ ដើម្បីកៀរគរ និងតម្រង់ទិសធនធាន សំដៅគាំទ្រដល់ការប្រែប្រួលថ្មីនៃរចនាសម្ព័ន្ធសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់ ។ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅទាំងនេះ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ និងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ បានកំណត់នូវយន្តការភាពជាដៃគូជាក់លាក់មួយចំនួនដែលជំរុញកម្ពុជាឈានឆ្ពោះទៅសម្រេចបានជោគជ័យ និងវិបុលភាពបន្ថែមទៀត ក្នុងឋានៈជាប្រទេសចំណូលមធ្យម ។

